Mai számunk 10 oldal

Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 92. sz. 1943 április 23 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A nagypéntek

kereszt je alá soha nagyobb bűntudattal nem borult ember és nép, mint a mostani, amelyik tépi, marcangolja egymást. — Ahova csak fordulunk, mindenütt hadakozás rettenetes ereje pusztít, mintha valóban az utolsó ítélet vette volna kezdetét. A háború felelőssége nehéz igaként szorul milliók nyakára és ebbe görnyedve alig tudja felemelni tekintetét a nagy szenvedőre, akinek tökéletes áldozata az emberekért ment végbe.

Minden nép ítélet alatt nyög es ráborul a nagypéntek sötétsége. Akik Krisztus halála felett könnyeztek, a gyász fájdalmában vergődve keresik a szabadulást a halál félelmétől, ezek meg is hallják a vígasztalást: „velem leszesz a paradicsomban", de akik e mostani időkben a csúfolódó bűnössel fognak össze, bizonnyal elvesznek. A bűnét megbánó és Krisztust befogadók számára kitárul az új élet kapuja, a szebb jövő értelme itt világosodik meg, aszszonyok fájdalma itt szentelődik meg s a péteri tagadásból a hitvalló prédikátor áll elő akárhogy is csúfolják vagy vádolják részegséggel.

A kereszt, melyet hatalom féltők és keresők ácsoltatták, új világrend szimbólumaként áll előttünk a megfeszített Krisztussal, akinek utolsó könyörgése: „Atyám, bocsásd meg nekik, nem tudják mit cselekszenek!" belekiált e világ zűr-zavarába. Nem tudják azok, akik tanításait hallva nem fogadták be. Nem tudják azok, akik azt hiszik, hogy kétezer év multán a Krisztust ki lehet közösíteni az életből. Ennek a könyörgő Krisztusnak szava ítélet is azok számára, akik csak a test indulatait követve igyekeznek elnémítani az igazat.

Nagypéntek gyászában sok olyan világos és vigasztaló vonást találhatunk, ha elmélyedünk, amelyek a mára éppen olyan erővel hatnak, mint a tegnapra és holnapra. Krisztusról bizonyság hangzik el a katona ajkáról, ezt hangosan vallja meg mindenki előtt. A Krisztust követő asszonyok szívében nem alszik ki a szeretet, sőt erősebbé válik. A gazdag sírboltját engedi át, hogy a szent testnek legyen pihenő helye. — Ezek a kiemelkedő vonások ma is alakítják lelki és szívbeli érzéseinket. A harcosoknak szolgálatuk végzésekor is hangoztatni kell a meggyőzetés erős szavaival: Bizony Istennek Fia vala ez. Asszonyainknak ott kell maradnia a Krisztus mellett, ha még úgy megtelik is szívük fájdalommal, mert a szeretet erősebb, mint a halál. Kegyeletes érzéseinket ne titkoljuk el, hanem bátran cselekedjünk mint Arimethiai József. Van még ezeken kívül a nagypéntekben sok olyan tanítás, amelyik Isten hatalmát tanítja, lássuk meg és tudni fogjuk, mi a keresztyén életnek a tisztasága. A keresztyénség nem folytathat kettősséget. — Csak egy úton halad a Krisztus által megmutatott úton. Nem tör hatalomra, ahol szolgálni kell az emberiség boldogulását. Nem zár be soha templomaitót, vagy éppen nem rombolja azt le, mert célja, hogy Isten dicsősége fényét meglássa az ember a nagy próbák között is. Legyen hely a békességre az együttimádkozásra. Akik nem ezeket teszik, azok Judás módra járnak a Megváltóval, hogy aztán pénzért, csókkal árulják el mesterüket. Az emberiség nyög, marcangolja egymást, vannak, akik egy tálba mártanának ma is vele, hogy eladják az ártatlan vért. Mennyi nagy tanítás egy napon, melyet csakugyan nagypénteknek hívhatunk az eláradt bűnök nagy és tökéletes áldozata miatt. Nézzen ma mindenki a Golgotha keresztje felé bűnbánattal és hittel, akkor lesz feltámadás ezen a mi földünkön is. (si)

Változatlan a német állásfoglalás a gázháború kérdésében

Göbbels a légi háború problémáiról: Németország kellő időpontban áttér a támadásra — A finn munkásság kiáltványa a kis népek szabadságáról — Tombol a harc Tuniszban, meghiusultak az ellenséges támadások

Most egyszerre a légiháború mellett a gázháború súlyos problémája is napirendre került.

Ezzel kapcsolatban illetékes német helyről a következőket közlik:

Az angol hírszolgálati iroda által a „gázháború" kérdéséről közölt angol félhivatalos közleménnyel kapcsolatban a Wilhelmstrassen utalnak az ebben a tárgyban régebben ismertetett hivatalos német állásfoglalásra, amely — mint kifejezetten hangsúlyozzák — továbbra is érvényes. Berlini politikai körökben rámutatnak az újabb angol megnyilvánulás kihívást sejtető jellegére.

A LÉGI HÁBORÚ PROBLÉMÁI

Göbbels dr németbirodalmi miniszter a „Das Reich" legutóbbi számában cikkét a légi háború problémáinak szenteli. A miniszter teljes elismerését fejezi ki az angol légi terror megpróbáltatásainak kitett német polgári lakosságnak.

— Ellenségeink nagyon tévednek — írja tovább a miniszter —, ha azt hiszik, hogy légi háborújuk terrorjával bármiképp is meg tudják gyengíteni a német otthon erkölcsi erejét. — A birodalomnak azok a területei, melyek elsősorban célpontjai az ellenséges éjszakai légi támadásoknak, olyan árat fizettek a totális háborúért, amely össze sem hasonlítható azzal az áldozattal, amit a légi támadásoktól megkímélt területek hoztak. Ezek a területek joggal elvárhatják, hogy nemcsak erkölcsi magatartásukat csodáljuk, hanem védelmükre megadjuk mindazt a segítséget, amire a Birodalom képes.

— Németország a brit-amerikai háborúval szemben egyáltalában nem védtelen, sőt ellenkezőleg, mind egyébtől eltekintve, a tengeralattjárók hadjáratával olyan hatásos eszköz van a kezében, amely Angliát pillanatnyilag még súlyosabban érinti, mint Németországot a légiháború.

Göbbels végül utal arra, hogy Németország a légi háborúban nemcsak védelemre rendezkedik be, hanem adott időpontban áttér a támadásra. Válaszunk ugyan eléq sokáig váratott magára, de még soha el nem maradt — fejezi be cikkét dr Göbbels.

JAPÁN MEGTOROLNÁ TOKIÓ BOMBÁZÁSÁT

Mint jelentik, Washingtonban mély benyomást keltettek a japán hadügyminisztériumba beosztott egyik tábornoknak azok a kijelentései, hogy Japán Tokió esetleges bombázása esetén azonnal megtorló támadást fog intézni több amerikai város ellen.

A TUNISZI ARCVONALON

a harcok hevessége fokozódott. Mint a tegnapi német hadijelentés közli, a déli szakaszon a megújuló ellenséges támadások a tengelycsapatok rendíthetetlen ellenállásán meghiusultak, sőt az ellentámadások is sikerrel jártak. Hasonlóképen szól az olasz hadijelentés is. — A nyugati szakaszon a német csapatok támadtak eredményesen.

Mint az olasz Stefani iroda közli, a 8. hadseregnek az olasz-német állások déli arcvonala ellen megindított támadása teljes erővel folytatódik. A küzdelem központja a Tunisztól a part mentén körülbelül 80 kilométerre fekvő enfidavillei szakasz. Túlsúlyban lévő tüzérségi tűzzel támogatja az ellenség hatalmas erőit, melyekkel a tengely vonalaiba akar betörni. Sokszor kézitusákra kerül a sor és az ellenségnek az aknák és géppuskafészkek, továbbá a mozsarak, melyek minden talpalatnyi helyet védenek, óriási veszteségeket okozva. Az ellenségnek helyi előretöréseit heves ellentámadások semlegesítik. Az ellenség maga is kénytelen belátni az óriási nehézségeket.

OSTROMHÁBORÚ TUNISZBAN

„Tuniszban most már igazi ostromháború kezdődött" — mondotta a Wilhelmstrasse katonai szóvivője. Ezek a szavak helyesen jellemzik az új északafrikai helyzetet, amely néhány napja kialakulóban van. Montgomery nyolcadik brit hadserege jól fel volt szerelve mindennel, ami a sivatagi hadjárathoz szükséges. E felszerelés nagyrésze azonban a mostani harcokban többé-kevésbé értéktelen. Csak Enfidaville körül egy keskeny sáv alkalmas a partvidéken a páncélosok tömeges harcbavetésére. A tunéziai hadszíntér összes többi szakaszain egészen más technikai feltételeket kíván a hegyes terep a nagyszabású támadáshoz.

Német katonai szakértők éppen ezért azon a nézeten vannak, hogy az angolszászok a most kezdődő harci szakaszban olyan feladatok elé kerültek, amelyeket nem oldhatnak meg minden további nélkül. A mostani német-olasz állásokat Berlinben ismételten a tengelycsapatok tulajdonképpeni tuniszi védelmi vonalának nevezték. A most megindult harcokhoz képest a Mareth-vonalnál és az úgynevezett Sott-állásnál vívott harcok csak előcsatározások voltak.

A tuniszi arcvonalról részletes ismertetést a berlini katonai szakértők nem közöltek, de Enfidaville valószínűleg nem tartozik még bele a tengelycsapatok védelmi gyűrűjébe, annál kevésbé, mert az ottani tuniszi városok nem alkalmasak védelmi övezetek lélesítésére. A brit csapatok első nagy támadása a német-olasz keleti szárny ellen meghiúsultnak tekinthető. A nagy támadás első két napján a tengelycsapatok szilárdan megtartották egész fő védelmi vonalukat.

FINNORSZÁG ÚJ VATIKÁNI KÖVETE

Harri Holma vichyi finn követet vatikáni követté nevezték ki. Vichyi követté Holma helyére dr Aaro Pakaslahti külügyminisztérium főtitkárát nevezték ki.

Holma 1918-ban kezdte meg pályafutását a külügyi szolgálatban mint koppenhágai követségi titkár. 1920-ban berlini ügyvivővé, 1921-ben berlini követté nevezték ki. — 1927-től 1938-ig párisi és brüsszeli követ volt, majd ismét franciaországi követté nevezték ki és ott teljesített szolgálatot mostanáig.

A FINN MUNKÁSSÁG KIÁLTVÁNYA

A finn szakszervezetek központi szövetsége terjedelmes kiáltványban közli, hogy a finn munkásság ebben az évben milyen hangulatban ünnepli meg május elsejét. Májusi ünnepségünkön összeülünk majd, szívünkben a béke reményével, amely a finn nemzetnek szabadságot és önrendelkezési jogot biztosít — mondja a kiáltvány. — Hiszünk a világnak olyan rendezésében, amely minden népnek, így a kisnépeknek szabadságot biztosít és amely végül kiküszöböli a háború veszélyét.

TENGERI INCIDENS

Egyik kérdésre válaszolva, a berlini Wilhelmstrassen kijelentették, hogy rövidesen a svéd kormány tudomására hozzák egy svéd tengeralattjáró és egy német hajó közti incidensre vonatkozó alapos német vizsgálatok eredményét. A várható német válasz — amint mondják — igen érdekesnek ígérkezik.

FONTOS TUDNIVALÓK

Nagyszombaton az élelmiszerüzletek reggel héttől este hétig, egyéb üzletek este hatig (rendes ebédszünet) nyitva tartanak.

TŐKÉS FOTO

NAGYPÉNTEKEN ZÁRVA

MAJSZKI A HÁBORÚS HELYZETRŐL

A Német TI idéz egy Stockholmon át érkezett jelentést, mely szerint Majszki londoni szovjet nagykövet, a nagykövetségen több angol miniszter, valamint a brit hadi és kereskedelmi hajóhad több magasrangú tisztjének jelenlétében beszédet mondott s abban többek között kijelentette, a szövetségesek részéről igen nagy hiba volna annak feltételezése, hogy a háborút megnyerték. Az ellenség még erős hadigépezete szilárd és érintetlen, a belső arcvonala még töretlen. Ennek legjobb bizonyítéka a Don-medencében indított német támadás és Rommel szívós kitartása Tuniszban. A szövetségeseknek nem szabad ábrándokban ringatni magukat, a végső győzelem még nincs közel és elérésére a szövetségesek minden erejének legnagyobb összpontosítására szükséges. A jövendő hónapok nagyjelentőségűek lesznek a háború történetében. A vörös hadsereg s az egész szovjet nép azt várja — fejezte be Majszki beszédét —, hogy ez év küszöbönálló hadjáratában teljes értékű támogatást kapnak a szövetségesek részéről.

CLODIUS A TÖRÖK GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOKRÓL

A német-török kereskedelmi szerződés megkötése végett néhány hétig Ankarában tartózkodó dr Clodius követ a német küldöttség vezetője kíséretével együtt Istambul irányában elhagyta Ankarát. A pályaudvaron a külügyminisztérium képviselője búcsúztatta őket. — Dr Clodius követ a török ujságírók kérdésére kijelentette, nagyon meg van elégedve, hogy a megegyezés olyan rövid idő, alig három hét, alatt létrejött. Ez csak a mindkét oldalon megnyilatkozó jóindulatnak köszönhető, hangoztatta Clodius követ.

AZ ÚJ JAPÁN KÜLÜGYMINISZTER RÁDIÓBESZÉDE

Sigemicu japán külügyminiszter szerdán a japán nemzethez intézett rádióbeszédében kiemelte a szoros kötelékeket Japán és szövetségesei Németország és Olaszország között. — Japán zárt egységben halad német és olasz szövetségesével és szoros együttműködésben Kelet-Ázsia nemzeteivel. Sikerekben gazdagon tekint a háború tetőpontjának közeledése felé, mondotta Sigemicu többek között. A külügyminiszter megemlítette ezután, hogy kinevezése a háború döntő szakában történt, amikor valamennyi hadművelő nemzet mozgósítja erejét. A mostani háború kimenetele örök időre dönt nemcsak Japán sorsáról, hanem Kelet-Ázsia felemelkedéséről, vagy hanyatlásáról is. Bármilyen nagyok legyenek is a nehézségek, folytatta a miniszter, amelyek a japán nemzetre várnak, a nép az otthon arcvonalán a császár isteni előrelátásával, vezetésével, rendíthetetlen elszántságával leküzdi ezeket a nehézségeket s ezzel egyengeti a nemzet továbbfejlődésének útját.

Szombaton este 8 óráig veszünk fel apróhirdetést Husvétvasárnapi lapszámunkba

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonalon a szerdai nap általában nyugodtan telt el, csak helyi harci tevékenység volt.

A Szovjet szerdán 77 repülőgépet vesztett, ezek közül húszat légi harcokban a finn vadászok lőttek le. Két német repülőgép elveszett.

Könnyebb német tengeri erők a kaukázusi partok mentén újabb előretörést hajtottak végre a Szovjet utánpótlási forgalom ellen és három ellenséges szállítóhajót elsüllyesztettek.

Légi tevékenység a keleti fronton

Berlin, április 22. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti arcvonalról:

A keleti arcvonal három helyén a német és szövetséges csapatok szerdán a kedvező időjárást sikeres helyi akciók végrehajtására használták fel és ezekben Novoroszijszk térségében, továbbá a Kubántól délre és végül Kurszktól nyugatra sikerült állásaikat tovább kiépíteni. A Fekete-tenger partjaitól nem messze az erdős hegyvidékeken a harci cselekmények ismét élénkséget mutattak, annál is inkább, mert a német és szövetséges légi haderők erős bevetésekben a leghatásosabban támogatták a hegyi vadászok hadműveleteit. **A német vadászrepülők, valamint magyar horvát, román és szlovák bajtársaik egyedül a kubáni hídfőnél a nap folyamán nem kevesebb mint 51 szovjet gépet lőttek le légi harcokban.** A bolsevisták repülőkötelékei ezzel öt nap alatt csupán ezen a térségen több mint 300 gépet vesztettek.

Kurszktól nyugatra eső térségen a német állás egyik kötelékének meglepő támadó vállalkozása átütő sikerrel járt, a szívósan védekező bolsevistákat 43 fogoly kivételével megsemmisítették. Az arcvonal többi szakaszáról csak felderítő csapattevékenységet jelentettek. A keleti arcvonalon szerdán légi ütközetben 120 szovjet gépet pusztítottak el. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli:

A tunéziai arcvonal nyugati szakaszán egyik támadó vállalkozásunk elérte a kitűzött célokat. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A foglyok száma és a zsákmány nagysága még nem ismeretes.

A déli arcvonalon az igen erős tüzérségi tüzzel támogatott ellenséges támadások a német és olasz csapatok rendíthetetlen ellenállásán szerdán is meghiusultak. Ellentámadásaink az arcvonal több helyén sikerre vezettek.

A légi erő az éjszaka sikeresen támadott horgonyzó helyeket az algiri kikötőkben és egy ellenséges hajókaraván ellen intézett támadása folyamán egy nagyobb teherhajón súlyos találatot ért el.

Az olasz főhadiszállás közleménye:

A déltunéziai arcvonalon a megismételt heves támadásokat, melyeket az ellenség hatalmas tüzérségi támogatással hajtott végre, csapataink makacs ellenállása és vitézsége szerdán is feltartóztatta. Vonalunk egyik előretolt szakaszának szívós védelmezésében különösen kitüntette magát a „Trieste 66." gyalogsági ezred 1. zászlóalja, amely Politi Mario százados parancsnoksága alatt nagy veszteségeket okozott a támadó ujzélandi csapatoknak.

A német nehéz bombázók bombákkal árasztották el az ellenség mögöttes ellátóközpontjait. A vadászrepülők négy, a légvédelmi ütegek pedig két ellenséges repülőgépet pusztítottak el.

Repülőink sikeres éjszakai vállalkozással bombákat vetettek a szíriai Tripoli kőolaj berendezéseire. (MTI)

Tengelycsapatok támadása

Berlin, április 22. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti az északafrikai helyzetről:

Medjez el Bab és Bou Araba között a tengelykötelékek meglepetésszerűen végrehajtott támadó hadműveletekel állásaikat széles arcvonalon lényegesen kibővítették nyugat felé. Figyelembeveendő, hogy az itt összetorlódó inváziós csapatok tekintélyes részeinek megsemmisítése számukra érzékeny erőpazarlást jelent. A tengelycsapatok éjfél tájban megindult támadásával visszavágott nehéz harcokban 6 tarackütegel elpusztítottak, vagy zsákmányként megszereztek, 11 angol harckocsit, valamint 7 brit terepjáró löveget megsemmisítettünk. A foglyok száma 400, köztük 366 angol. Sem az inváziós csapatok erős tüzérségének erős zárótüze, sem a nagyrészt brit állások előtti aknazárak nem tudták megakasztani a tengely rohamcsapatainak támadási lendületét. (MTI.)

Olasz légitámadás Haifa ellen

Róma, április 22. (NTI): Mint a Stefani Iroda különtudósítója jelenti, szerdára virradó éjszaka nagy hatósugaru olasz bombázók erős köteléke támadást intézett Haifa és a szíriai Tripolisz ellen. Romboló és gyujtóbombákat dobtak a kikötői berendezésekre, — tárházakra és petroleumfinomitókra. A holdfény világában a célok igen jól láthatók voltak. — A találatokat heves robbanások és erős tüzek követték. Tripoliszban a földi elhárítás alig működött. Haifában azonban az olasz bombázókat heves elhárító tűz fogadta. Ennek ellenére áttörték a zárótüzet és veszteség nélkül ledobták bombáikat a kijelölt célokra. A kötelléket hazatérőben ellenséges vadászrepülők támadták meg, de sikertelenül — minthogy valamennyi olasz gép sértetlenül visszatért támaszpontjára. (MTI).

Nyugati légiháború

Stettin és Rostock elleni támadásnál az ellenség 39 bombázót vesztett

Német hadijelentés: A csatorna partvidékén a német vadászok saját veszteség nélkül lelőttek nyolc brit repülőgépet, köztük hat bombázót.

Egy nehéz német harci repülőgépkötelék a csütörtökre virradó éjszaka kis magasságból romboló- és gyujtóbombákat dobott Aberdeen kikötőjére és városára. A két hullámban intézett támadás jelentős károkat okozott a brit ellátás szempontjából fontos hadifontosságú berendezésekben. Valamennyi repülőgép visszatért kiindulási repülőterére.

A német haditengerészet egységei által lelőtt repülőgépeket beleszámítva, amit később jelentettek, az ellenség a szerdára virradó éjszaka Stettin és Rostock ellen intézett támadásaiban összesen 39 bombázót vesztett.

Francia parti övezet kiürítése

Zürich, április 22. A svájci lapok jelentése szerint a párisi rádió kedden este közölte, hogy a megszálló hatóságok elrendelték a Cherbourgtól Le Havreig terjedő parti övezet azonnali kiürítését. A lakosságnak a part mentén mintegy 50 kilométer szélességben lévő területről négy nap alatt el kell távoznia. (B. T.)

Az igazságos békéért

XII. Pius pápa levele Maglione bíboros államtitkárhoz

A Magyar Kurir jelenti: az Osservatore Romano levelet közöl a Szentatyáról Maglione bíboros államtitkárhoz, amelyben felszólítja a megyésfőpásztorokat, hogy mint a multban, a jövő május hónapban is rendeljenek el imahadjáratot, főleg a gyermekek közt, az emberiség nagy bajainak orvoslására, az igazságos béke közvetítésére, a Boldogságos Szent Szűz közbenjárása által. A Szentatya felemlíti, hogy a háború az isteni tanításokkal szemben tanusított tisztelet megadásokból származik és sürgeti a valláshoz, az erkölcsökhöz való visszatérést. A Boldogságos Szűz szeplőtlen Szívéhez való felajánlásnak megfelelően elhatározásokat sürget az erényesebb életre. **A kereszteny kibékülést kivánva fejezi be levelét a Szentatya.**

Roosevelt mexikói látogatása

Newyork, április 22. (Bud Tud). Roosevelt elnök és Manuel Avila Camacho mexikói elnök kedden este rádióbeszédet intéztek az Egyesült Államok és Mexikó népéhez.

Roosevelt beszédében az Egyesült Államok és Mexikó szivélyes barátságát méltatta és hangoztatta, hogy az egyesült nemzetek a tengelyhatalmak feltétlen kapitulációjáig folytatják a harcot.

„Országaink — mondotta Roosevelt többek között — annak köszönhetik függetlenségüket, hogy őseink mindenkor hajlandók voltak élni és meghalni azokért az elvekért, amelyekért mi harcolunk. A mostani harcban dől majd el, vajjon ez a világ szabad világ lesz-e, vagy pedig rabszolgák világa.

Az elmult tíz évben az amerikai kontinens huszonegy szabad köztársasága nemzetközi együttműködés olyan rendszerét teremtette meg, amely jelenünk és jövőnk megvédésének hatalmas védőbástyájává vált. Ennek a rendszernek erőssége főképpen abban áll, hogy lemondtunk az erőszak alkalmazásáról és hogy a nemzetközi igazságot és kölcsönös megbecsülést tekintjük a népek viszonya alapjának.

Ezért a közös célért dolgozik a mi népünk, meg nem erősített határaink mindkét oldalán. — Ugyanebben a szellemben és ugyanebben az egyetértésben kell majd felépítenünk a háború után az új, jobb világot."

Washingtoni jelentés szerint az északamerikaiak veszteségei a háború kezdete óta halottak, sebesültekben és nadifoglyokban a szárazföldi katonaság részéről 51,600, a tengerészet részéről 24,460 ember.

Stockholm, április 22. A svéd „Aftonbladet" c. lap londoni forrásból közli, hogy a német légi támadás Aberdeen ellen tekintélyes károkat okozott.

Angol hivatalos körökben kijelentették, hogy ez a támadás egyike volt a legheveseb bekenek, amelyet a németek eddig Anglia ellen intéztek.

Husvétra ajándékot Szlovák Béla üveg- és porcellán-kereskedésében vásároljon Csapó u. 32. Telefon: 24-35.

Hapák fotoműterem ünnep első napján nyitva TELEFON: 15-36.

Italáru szükségletét husvétra a Szilágyságban szerezze be. Csapó utca 7.

Hungária Filmszínház
Holnaptól! Közkívánatra!
Jókai Mór regénye filmen:
Az uj földesur
Főszereplők: Csortos, Jávor, Somlay, Egry Mária, Gordon Zita, Uray, Lázár Mária, Mály Cerő, Rózsahegyi, Makláry, Bilicsi.
Előadások 5 és 7 órakor.
Ma, Nagypénteken nincs előadás.

Vígszínház mozgó
Holnap, szombaton 3, 5, 7 órakor először Budapesten is megelőzve a legvidámabb új magyar film:
Jómadár
Bónyi Adorján ragyogó vígjátéka
FőSz.: Szilassy, Ajtay, Félsőczy Irén, Vaszary Piri, Mály Cerő, Pethes.
Pénztár ma zárva!
Előadásokat nem tartunk!

Meteor Mozgó műsora
Szombaton 5 és 7 órakor, vasárnap délelőtt 11, déli 1, délután 3, 5 és 7 órakor utoljára
Vaskorona
„Ben-Hur" testvérfilmje
Hétfőn: „Határvadászok!"

Az OTI bérház hadiárvát vállal

A bérház gyermeke lesz a hadiárva, kit a lakók felváltva vendégül látnak

„Adjunk apát a hadiárváknak" — a mozgalom jelmondata nem parancs, hanem a magyar társadalom szívéből fakadt kívánság: tegyünk meg mindent, hogy pótolhassuk azokat az apákat, akik életüket áldozták a **hazáért,** mindnyájunkért. Gyermekeikkel szemben legyünk hálásak az ő áldozatukért . . .

A mozgalom szinte naponta noz megható eseteket, magánosok és közületek egymásután ajánlják fel anyagi erejüket, hogy azon egy-egy hadiárva neveltetése biztosíttassék.

Most **a debreceni OTI-bérház lakóinak áldozatkészségét hirdető, nemes elhatározásról adhatunk hírt: a bérház 54 lakója özv. dr Mecseky Mártonné indítványára elhatározta, hogy egy hadiárvát vál**a!.

Özv. dr Mecseky Mártonné a bérház légoltalmi parancsnoka, a bérház lakói azonban más téren, így most is, készséggel követik a parancsnoknőt. Amint özv. dr Mecseky Mártonné felvetette a gondolatot, a lakók azonnal nagy örömmel fogadták azt el és a mozgalom vezetésére négyes „bizottságot" küldtek ki: dr **Bige** Gézáné, dr Bige Géza, **Ádám** János és Viosz Vince a tagjai az indítványozó úriasszonyon kívül.

Dr **Bogmár** Béla OTI-igazgatónak is bejelentették a lakók e tervét. Az igazgató a legteljesebb támogatását helyezte kilátásba, a maga részéről is hozzájárult a mozgalom megindításához.

Megállapították a **megajánlási kulcsot is: minden lakó annyi szor egy pengőt fizet havonta, ahány szobás lakása van . . .** Jellemző azonban a lakók áldozatkészségére, hogy **sokan vállalták ezen túlmenő kötelezettséget.**

Az OTI-bérház lakói azonban nemcsak az anyagi hozzájárulásról gondoskodnak, hanem mindent elkövetnek, hogy az a hadiárva, akit az illetékes tényezők kijelölnek, valóban **az ő gyermekük, a „bérház gyermeke" legyen** . . . Sokan vállalták már el, hogy **havonta egyszer ebédre vendégül látják a hadiárvát. S mivel a bérháznak 54 lakója van, sokakhoz már csak vacsorára mehet majd a hadiárva gyermek** . . . A ruházásáról is gondoskodni akarnak, sőt az egyik lakó felsőbbosztályos gimnázista gyermeke kijelentette, **ő fogja majd tanítani is.**

Alkalmunk volt beszélni özv. dr Mecseky Mártonnéval, a szép mozgalom elindítójával. — Örömtől csillogó szemmel mondja:

— Magam sem hittem, hogy ennyi szeretet, megértés és áldozatkészség nyilvánul meg tervem iránt. A bérház valamennyi lakója készörömest vállalta a szerény megterhelést, de amivel úgy hiszem igen sok öröm fog járni. Mindenek felett pedig az a tudat, hogy egy keveset törlesztettünk a hősi halottaink itthonmaradottjaival szemben fennálló adósságunkból segítettünk letörölni a könnyeket és könnyebbé tettünk egy életet . . .

Anyageiosztási ügyeket tárgyalt az Ipartestület előljárósága

Új megfelelő ellenőrzé si rendszer várható

Az Ipartestület előljárósága tegnap délután tartotta rendes havi ülését *Galamb* Ferenc elnöklésével. Az ülés tanoncszabadítással kezdődött. A felavatott segédekhez *Galamb* Ferenc intézett szép beszédet. Utalt a nagyhétre, **arra az** ünnepre, melyen **a gyász, bánat, bű**nbánat és mellette **a feltámadás** örömét is megtaláljuk. Kitüntető rájuk, hogy ilyen nagy ünnepen avatják őket segédekké. Kérte, tanuljanak tovább, legyenek szorgalmas, jó iparosok, hogy hasznára váljanak a nemzetnek.

Új segédek

Ezután kiosztották a segédleveleket. Hárman, az iskolában és a mesterségben elért kitűnő eredményért *dicsérő elismeréssel* és oklevéllel szabadultak: *Szipál* Márton Károly, aki Szipál M. Károly fényképészmester tanítványa, *Turóczi* Sándor hentes, aki Somogyi József debreceni és Nagy János vámospércsi hentes tanulója, *Pollák* Ernő aranyműves, aki Frisch József és Pollák Mór tanulója volt.

A többi új segédek névsora a következő: Szabó Mihály autószerelő, Pintér József bádogos, Varga Erzsébet fodrász, Ádám Karolina nőikalapos, Leszner Gábor nőiszabó, Pálóczy Géza hentes-mészáros, Makai János bádogos, Szalánka József kőműves, Dézsi Sándor villanyszerelő, Fejszés József műszerész, Gyöngyösi Sándor villanyszerelő, Schwartz Miklós asztalos, Varga Juliánna fodrász, Vasas Mihály férfiszabó, Friedmann Ágnes nőiszabó, Guttmann Éva nőiszabó, Keiner Márta fodrász, Wiener Ernő lakatos, Schönberger István cipész, Elek Ferenc férfiszabó, Szabó László könyvkötő, K. Tóth Etel nőiszabó, Klein Imre férfiszabó, Klein Ágnes fodrász, Kocsis Gabriella fodrász, Goldstein Sándor férfiszabó. Berger Miklós kárpitos, Lakatos Juliánna fodrász, Dickmann Katalin nőiszabó, Seres László üveges, Sulyok János hentes, Harangi Ottó sütő, Révhegyi Jenő cipész, Ehrenfeld Erzsébet nőiszabó, Kaszás János kőműves, Végh Erzsébet nőiszabó, Gelberger György mészáros, Havas Gábor lakatos.

Az elnök budapesti útjáról

A napirend során *Galamb* Ferenc elnök jelentést tett budapesti útjának eredményéről. Tárgyalt az anyaggazdálkodási bizottságban az Anyaghivatal vezetőjével és szóvátette a rendellenességeket azokban a cikkekben, melyek nincsenek zárolva és a gyárosokra, illetőleg a kereskedőkre van bízva az anyagok szétosztása, elszámolási kötelezettség nélkül. Ismertette az abroncsvas, szeg, rúdvas, lemez szétosztás körüli anomáliákat, valamint a textiláruknak és bélésanyagoknak a piacról való eltűnését. Kérte, hogy *minden olyan cikket vegyenek zár alá, de legalább is elszámolási kötelezettség alá, amelyek nélkül az iparosok nem tudják iparukat folytatni.*

Tervbe van véve és közeli megvalósulás előtt áll *megfelelő ellenőrzési rendszer bevezetése.* Ezzel kapcsolatban az illetékeseknek felajánlotta *az Ipartestület elosztási szolgálatát.* Az Ipartestület előterjesztést fog tenni — budapesti kérésre — *az elszámolási kötelezettség alá vonandó anyagokról.*

Tárgyalt Galamb Ferenc az *enyv- és kenceügyben* is és az iparügyi minisztériumban megígérték az összes kérdésekben a legmesszebbmenő támogatást arra, hogy a kisiparosokat anyaggal és munkával ellássák. *A cipészek, csizmadiák, szabók, kádárok, kovácsok* helyzetét külön is ismertette Kádas Károly államtitkár előtt és kérte, hogy a közszükségleti cikkek előállításához az anyagokat zárolják és vessék elszámolási kötelezettség alá, gondoskodjanak a meglevő anyagok igazságos és arányos szétosztásáról. Az államtitkár azt kérte, hogy a konkrét panaszokat terjesszék fel és a *legmesszebbmenő jóakarattal kezelik az ügyeket.*

Tárgyalt az elnök a keresztény konfekciós iparosok anyagellátása érdekében is ígéretet kapott, hogy *az új keresztyén iparosok is megkapják a rájuk eső mennyiséget.*

Az előljáróság a bejelentést tudomásul vette.

Hova tűnik a bélésárú és a faszén

Zombor Károly elnök kérte, hogy a női szabók részére sürgesse meg az Ipartestület a *faszén* kiadását.

Gacsárdi Mihály elnök *a bélésáruk kiutalását sürgette* és egyúttal leleplezte, hogy miért nincs a férfiszaboknak bélésanyaguk, hova tunik el a kiadott áru. *A bélés árukból* — mondta — *tornanadrágokat, alsónadrágokat és női nadrágokat készítenek és óriási haszonnal adják el.* Sürgős intézkedésre van tehát szükség, hogy *az anyagokat ne vonják el rendeltetésüktől.* A faszénnel is az a helyzet, hogy ha jön is szén a városba, innen kocsikon kiviszik falukra, vagy faszéngázmotorokhoz használják el. Budapesten és a Dunántúlon már osztják a bélésárut is.

Galamb Ferenc az illetékes helyen kapott felvilágosítások alapján közölte az előljáróssággal, hogy *semmivel sem készül kevesebb cérna és bélésáru, mint régen. A minisztériumban sem értik, hogy hova tünik el a kiutalt áru.*

Közbeszólás: Most mondta meg a szakosztályi elnök.

Galamb elnök: Minden kereskedő a gyártól megkapja az anyagot és el kell majd számoljon a felhasználásáról is.

Munkaügyi bizottság

Pataky József ipartestületi alelnök az elnöki bejelentésekhez szólva előadta, hogy résztvett az Iparkamarában a munkaügyi bizottság ülésén. Az iparfelügyelőség és az iparhatóság feladatkörének egy részét átveszi az új szerv, ami igen helyes, mert az iparfelügyelő is túl van már terhelve munkával. Célszerű, hogy *a szociális felügyelet gyakorlására és a munkabérek megállapítására új szerv alakuljon.* A Kamara is és az Ipartestület is képviseletet kér a maga számára az új szervben.

Egyéb ügyek

Krisch Károly a kenceügyet tette szóvá, kifogásolta, hogy alig van ülés, amelyiken órákon át ne foglakoztatnák ezzel az előljáróságot. Tisztázásra váró kérdéseket tett fel az elnökhöz, aki mindenre kiterjedő részletes és megnyugtató választ adott. A kiutalási rendjét a festőszakosztálynak azért nem lehet jóváhagyni, mert nem egyezik az általános ügyrenddel. Ha ezt a hibát kiküszöbölik, azonnal jóváhagyhatja az előljáróság a szakosztályi kiutalási ügyrendet.

Boldog József azt panaszolta, hogy olyan esetekben is büntetést kapnak az iparosok a tanoncok iskolai mulasztásai miatt, amikor már az iparos nem felelhet a tanoncért, mert *felbontotta a szerződést. A tanoncok nagyon gyakran változtatják a helyüket.*

Galamb Ferenc elnök azt a felvilágosítást adta, hogy az iparos, ha eleget tesz annak a kötelességének, hogy *a tanszerződés felbontását követő nyolc napon belül jelenti az Ipartestületnek és az Ipariskolának* a szerződés felbontását, akkor a büntetést elkerüli. Egyébként minden intézkedést megtesznek, hogy az iparosok oknélküli büntetését kiküszöböljék.

Lajos Béla aljegyző bejelentette, hogy a múlt hónapban a *pénztári forgalom 8030 pengő volt,* az ügyforgalom pedig a következő: beiktattak 566 ügyet, beszerződött 9, felszabadult 55 tanuló, töröltek 25 tanoncszerződést. Ipart váltott 9, beszüntette iparát 6 egyén.

Lechner Lajos jegyző a festőszakosztály panaszos beadványát ismertette. Ekörül ismét hosszú vita fejlődött ki.

Az előljáróság több kisebb ügyet tárgyalt még le.

Április 24-től érvényesek az új ételárak

Szombat délig kell átvenni az árjegyzékeket

Felhívjuk a kifőzések, kávémérések, lacikonyha és éleláru sítóipar tulajdonosokat, valamint az espresso, vállalati éttermek és étkezdék, továbbá a kereskedői igazolvánnyal fenntartott büffék tulajdonosait, hogy **ételárjegyzékük és igazolványuk átvétele végett az Ipartestületben szombaton délelőtt 12 óráig jelenjenek meg.** Az árjegyzékekért azoknak bekerülési ára, az igazolványért pedig egy pengő fizetendő a miniszteri rendelet értelmében. **Az árjegyzékeket üzlethelyiségükben a közönség által jól látható helyen és módon ki kell függeszteni.**

Olyan ételekért, amelyek az étel-árjegyzékeken nincsenek és a rendeletben említett valamely ételcsoport gyüjtőfogalma alá sem vonhatók, **a közellátási hivatal külön engedélye nélkül semmiféle eladási ár sem számítható.** Kétség esetén az Ipartestület útján előterjesztett kérelemre a közellátási hivatal állapítja meg a felszámítható árat. **Az árak április 24-től érvényesek.**

Az Ipartestület elnöksége.

Ítélet a marosmenti kommunista perben

A kolozsvári törvényszék ötös tanácsa négy héten át tárgyalta a marosmenti kommunista bűnpert és csütörtökön hirdette ki ítéletét. A bíróság kilenc vádlott kivételével, akiket felmentett, a többi vádlottat az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatásának vétségében, illetve bűntettében mondotta ki bűnösnek és ezért Weintraub Henriket egyévi fogházra, Csizmadia Andrást négyévi fogházra, Gombos Mihályt ötévi fegyházra, Deményi Tivadart háromévi fegyházra, Simó Gyulát kétévi és hathónapi fegyházra, Neumann Sándort ötévi fegyházra, Ganz Hermant négyévi fegyházra, Edler Györgyöt négyévi fegyházra ítélte.

Több vádlottat két hónaptól másfél évig terjedő fogházra, illetve börtönbüntetésre ítélt, más vádlottakat pedig pénzbüntetésre ítélt a bíróság. A királyi ügyész néhány vádlott ítéletében súlyosbításért, míg az elítéltek egyrésze enyhítésért fellebbezett.

Az iparügyi miniszter műtéten esett át

Bornemisza Géza iparügyi miniszter a mult szombaton mandulaműtéten esett át. A miniszter a teljes gyógyulás útján van, de még néhánynapi pihenőre van szüksége.

* **„Halálsugár"** c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

Kesztyűk, retikülkülönlegességek,
hasköték, sérvkötők, melltartók
egészségügyi cikkek
Bőr Istvánnál
Kesztyüsmester Ferenc József-út 20. sz.
(Városháza épület).

Bőrberi és külföldi
selyem vászon kosztümöt a
a Fábián modellházból
Telefon 37-86. Svetits palota.

FOGKŐVEITŐL
BIZTOSAN MEGSZABADUL, ha
fogait állandóan a Prof.Morelli-féle
DENTOSAL
fogkőoldósóval tisztítja
Kapható minden gyógyszertárban
és szaküzletben.

A könyvek birodalmában...

25 éves a debreceni egyetemi könyvtár, ahol félmillió könyv van

Kevesen tudják, milyen hatalmas tudományos értéket képvisel a debreceni egyetemi könyvtár, amely *most ért el alapításának huszonötödik évfordulójához.*

Huszonöt évvel ezelőtt alapították a fennállásának első éveit élő debreceni egyetem mellé a könyvtárat. Kezdetben arról volt szó, hogy *az egyetemi könyvtár magába olvasztja a kollégiumi Nagykönyvtárat*, de úgy döntöttek végül, hogy a kollégiumi Nagykönyvtár a református egyház tulajdonában marad *s az új egyetemnek az állam ad tudományos szinvonalon álló könyvtárat.*

Az elvesztett háború után, a trianoni csonkítottság idején nem volt könnyű dolog könyvtárat teremteni a semmiből. Sokáig nem került sor a könyvtár épületének megépítésére sem. Pedig úgy tervezték, hogy a klinikai épületekkel párhuzamosan felépül a könyvtár épülete is.

A könyvtár élete első tíz-tizenkét évében még távolról sem volt az, aminek lennie kellett volna. *1929-ben 40.000 kötet volt a könyvállomány.*

Azóta megtizenkétszereződött az állomány, ma már túlhaladja a félmillió kötetet, helyesebben bibliográfiai egységet...'

S felépült Európa egyik legkorszerűbb, leghatalmasabb könyvtárépülete. A tervezés munkájában az oroszlánrész dr. *Nyireő* Istváné, a könyvtár igazgatójáé. Az ő érdeme, hogy a könyvtártudomány legfrissebb eredményeit felhasználva épült meg ez a könyvtár — az eredeti tervtől eltérően nem különálló épületben, hanem a Központi mel összefüggően.

Még az egyetem központi épületének hatalmas tömbjében is jelentős a *80 méteres frontú, négy és félezer négyzetméteren* „*könyvbirodalom...*"

Ebbe a birodalomba hatoltunk be, hogy a jubileum alkalmából beszélgetést folytassunk dr. Nyireő István könyvtárigazgatóval, akinek életműve ez a könyvtár.

Hogy érték el a félmilliós számot

A félmilliós szám eléréséről beszélünk, dr. Nyireő István büszkén mondja:

— *A debreceni egyetemi könyvtár évenkénti számszerű gyarapodása nagyobb, mint az összes hazai egyetemi könyvtárak gyarapodása együttvéve... Évente kb. 50—60.000 kötettel gyarapszik állományunk.*

— Hogyan lehetséges ez?

— *Öt világrész 267 legfontosabb egyetemével és tudományos gyüjteményével való kapcsolatunknak köszönhető ez nagyrészt. Többnyire olyan anyagot kaptunk, ami addigi anyagunkat kiegészítette.*

Mosolyogva beszél a külföldi előkelőségeknek a könyvtári anyag gyarapítására való „*beszerzéséről*'. Jó alkalom ezek látogatása a könyvtár érdekeit szolgáló igazgatónak, hogy a külföldi urakat rábírja nagyobb mennyiségű könyv küldésére. *Volt rá eset, hogy egy egész vagon könyv érkezett így*, egy külföldi államférfi debreceni látogatása kapcsán...

— Milyen a könyvtár mai anyaga?

— *Kilencven százalék a modern, az új könyv s csak tíz százalék a régi.* Igy kiegészítjük a kollégiumi Nagykönyvtárat is, amelynél az arány éppen fordított: 90 százalék a régi s 10 százalék az új könyv.

— Nekünk nincs is szükségünk régi anyagra, ritkaságokra. Inkább *mikrofényképeken* örökítjük meg ezeket. Az egyetemi előadásokon így könnyűszerrel mutathatunk be Corvinát, más ritkaságot — fényképről. Ez sok vonatkozásban *úttörő munka részünkről. Az országban még nincs ilyen tökéletes mikrofényképanyag, mint nálunk. Ötezer felvételünk van* a könyv történetére jelentős régi és ritka könyvekről, *legnagyobb része színes felvétel...*

Modern címtár

Összegyült hát a félmillió könyv. *De hogyan lehet rendet tartani köztük?* A kérdéssel dr. Nyireő István kedves területére érkeztünk, szívesen magyarázza el, hiszen a mód, ahogyan itt rendet tartanak a könyvek között, az talán egyedülállóan modern és gyakorlati.

— A könyvtárnak nagy súlyt kell vetni mindenkor a címtározásra. A mi címtárrendszerünk körülbelül *tízszeresen egyszerűbb*, mint az eddigi rendszerek. *Forgótáblákból áll.* Tizenöt cm. széles és 60 cm. magas egy ilyen tábla. Két üvegszerűen átlátszó hártyafedőlap közé zárjuk a könyvtár címanyagát. Ilymódon könnyen áttekinthető a címanyag, összezavarhatatlan, de mégis könnyen kiemelhető.

— A címtárrendszer fontossága még jobban előtűnik, ha meggondoljuk, hogy *nekünk itt nemcsak az egyetemi könyvtár félmillió bibliográfiai egységét kell áttekintenünk, hanem az egyetem körzetébe eső másik félmillió kötetet is: a kollégiumi Nagykönyvtár másik negyedmillió kötetét, összesen tehát egymillió kötetet!*

— Hány könyv számára van hely a könyvtárban? — kérdezzük.

— *Egymillió számára.* De kell is a hely a következő évek, különösen pedig a békeévek rohamos gyarapodására. Ennek megfelelően 2—3 milliónyi címanyag elhelyezését is kell előirányoznunk, hiszen a könyveket nemcsak címük szerint, hanem szakok és más szempontok szerint is kell csoportosítanunk címtárunkban.

— Óriási munka lehet egy ilyen címtár összeállítása — jegyezzük meg.

— Úgy van. De néha sikerül valamelyes könnyítést eszközölni. Azt például, hogy ne kelljen egy címet például háromszor leírni, úgy tudtuk elkerülni hogy *elektromos úton összekötöttük három irógép billentyűzetét* s ha az egyiken írunk, a másik kettőn is automatikusan és az első géppel megegyezően írhatunk...

(Utólag tudtuk meg, hogy ez dr. Nyireő István saját találmánya.)

Séta a könyvek között

De beszélgetésünknek vége, sétát teszünk a könyvtárban. Előkerül az igazgató **mindenható kulcsa 250 ajtó zárját nyitja**, a rajta látható kiszögellések, mélyedésekhez ugyanis 250 kombinációja lehetséges. **Ezt a kulcsot is dr Nyireő István tervezte.**

Megnézzük a 300 olvasót befogadó olvasótermet, amelynek berendezése — így mondja az igazgató — **az 1944 év végére minden valószínűség szerint elkészül.** Aztán belépünk a könyvtárakba, ahol 16 emelet első tíz emeletén a polcokon könyv és könyv...

A polcok is a lehető legmodernebbek. **Együttes beosztásukból akkora út futna, mint amekkora az állomástól az egyetemig és vissza..**

Sok apró és gyakorlati újítás: az egyforma magas könyvek egy polcon foglalnak helyet s ha valaki elhibázná a polcot, a könyv kiabál: **Hohó én nem ide illek.** Együtt vannak az erősebben használt könyvek, a legalsó emeleten, aztán felfelé fokozatosan a kevésbé használtak. Vékony könyv nincs, mert a vékonyakat egybekötik.

Szemünk megakad az Szemünket megakasztják az egyforma kötésü könyvek egy polcán. **Pekár Gyula** hajdani könyvtára. Az állam megvásárolta és a debreceni egyetemnek ajándékozta. Ugyanígy van itt **Révész Imre, Hóman Bálint, Berzeviczy Albert, Vikár Béla, Harsányi Kálmán** könyvtára.

Nehéz szavakkal kifejezni azt a magával ragadó érzést, amit ez a hatalmas arányú épület és a benne elhelyezett könyvtömeg az emberben kelt.

A könyv szeretete, megbecsülése sugárzik itt mindenünnen. Dr **Nyireő Istvan** igazgató és munkatársai lelkes munkája látszik a pompás könyvtáron, melynek rendje fokozza tudományos értékét. Hisszük a debreceni egyetemi könyvtar a következő években még nagyobb arányban fejlődik s elért az egymillió kötetet...

A jeruzsálemi nagymufti a kommunista bandák horvátországi kegyetlenkedéseiről

A jeruzsálemi nagymufti tíznapos horvátországi tartózkodás után visszatérve nyilatkozott az ujságírók előtt. Elmondta, hogy **felháborodással látta azokat a kegyetlenkedéseket, amelyket a kommunista bandák Horvátországban a muzulmánokkal elkövetnek. Több mint 100.000 muzulmánt meggyilkoltak, több mint 200.000 pedig kényszerült elhagyni lakóhelyét.**

A kommunista bandák egyébként a tisztogatási harcok következtében eddig 13.000 halottat vesztettek. A sebesültek száma pedig legalább kétszer ennyi.

A lengyel Vöröskereszt jelentése a katyni tömeggyilkosság ügyében

Varsó, április 22. (Német TI.) A lengyel Vöröskereszt központi bizottsága a katyni tömeggyilkosság ügyében levelet intézett a Vöröskereszt genfi nemzetközi bizottságának elnökéhez.

A levélben a központi bizottság közli a nemzetközi bizottság elnökével főtitkárának jelentését, hogy a német hatóságok meghívására Szmolenszkbe utazott. A főtitkár jelentéséből megállapítja, hogy **a lengyel tisztek tömegsírjai Szmolenszk környékén Kacsmaknak nevezett területen vannak részben nyitott állapotban. Mintegy 300 holttestet hantoltak ki** s a megvizsgálás alapján megállapítható hogy ezeket a tiszteket pisztollyal tarkójukon lőtték agyon és így gyilkolták le őket. A sebek jellegzetesen egyformák, amiből arra lehet következtetni, hogy gyakorlott hóhér végezte ki őket. A gyilkosság nem mutat rablógyilkosságra. A holttesteken még rajta vannak az egyenruhák és csizmák, valamint kitüntetések s ezenkívül a meggyilkoltaknál jelentős összegű lengyel pénzt is találtak. A holttest mellett talált iratokból arra lehet következtetni, hogy a gyilkosság kb. 1940 március, április hónapban történt. Eddig csupán korlátozott számú holttestnek, mintegy 150-nek sikerült a kilétét megállapítani. A főtitkár jelentése alapján a lengyel központi bizottság a Vöröskereszt központi bizottságának szabályára hivatkozással kéri az elnököt, vegye fontolóra mindazokat a lépéseket és rendszabályokat, amelyeket a nemzetközi bizottság szabályzata előír

Debrecenben rendezik az egész országban először a „színésznapok"-at

Az Országos Színészegyesület Nyugdíjintézete a közelmúltban tartotta meg közgyűlését, melynek debreceni szempontból külön érdekessége volt, hogy az új tisztikar megválasztása során alelnökké Beleznai Unger István, a debreceni színigazgatót választották meg

A közgyűlésen szóbakerült az elaggott nyugdíjas színészek helyzete is, melyről a „Debreczen" hasábjain már többször irtunk. Mészáros Sándor miniszteri biztos sokáig és szeretettel időzött ennél a kérdésnél és különböző tervek kerültek megvitatásra, melyek által a nyugdíjas színészek sorsának jobbrafordulása lehetővé válna.

Ma az a helyzet, hogy körülbelül 500 nyugdíjas és elaggott színész vár nagyobb darab kenyeret, amit 40—50 éves működése után joggal el is várhat. Bár a Nyugdíjintézet és a kultuszminisztérium a legmesszebb menő támogatásban részesíti az öreg színészeket, mégis keveset javul a helyzetük a szükséges anyagiak hiányában. Most, hogy az erdélyi, felvidéki és délvidéki színészet visszatért és csatlakozott az anyaországihoz, a helyzet súlyossága még növekedett. A kultuszminiszter a visszatért színészek nyugdíjának rendezésére negyedmillió pengő államsegélyt irányzott elő, de ez a látszólag nagy összeg is csak részben fedezi a szükségeseket. Ezenkivül megoldatlan az anyaországi 500 elaggott színész, özvegy és árva kérdése. Nyugdíjas színészeink legtöbbje már elmult 70 éves és komoly támogatásra szorul. Évi 350 pengő nyugdíjból tengetik életüket, van olyan öreg színész is, akinek nyugdíja nem éri el a havi 20 pengőt.

Debreceni viszonylatban a helyzet az, hogy él ebben a városban 14 nyugdíjas színész, akik a Csokonai Színház színpadán aratták legforróbb, legemlékezetesebb sikereiket és öregségükre visszatértek ide, ahol legédesebben muzsikált számukra a taps... A mult évben kérelemmel fordultak a városhoz és kérték, hogy Miskolc, Szeged és más városok mintájára Debrecen is bizonyos havi járulékkal segítse áttengődni öreg napjainkat. Ez a kérelem azonban nem nyert teljesítést.

Értesülésünk szerint most országosan rendezett Színésznapokkal akarnak enyhíteni nyugdíjas színészek helyzetén... — és Debrecen az első közöttlenne, ahol megrendezik a Színésznapot...

Beszéltünk erről a kérdésről Beleznai Unger István direktorral, aki a következőket mondotta:

— Bár a mai társadalom ma sok oldalról van igénybe véve, biztosra veszem, hogy az egykori kedvencek érdekében megmozdul és megtesz minden tőlhetőt. Részemről a Színésznap dátumán tartandó előadásom jövedelméből szintén hozzá akarok járulni az akció anyagi sikeréhez...

Egyik nyugdíjas színészünk, akivel beszéltünk a következőket mondotta:

— Örömmel hallottam a „Színésznap" megrendezésének tervét... Csak jöjjön már végre valami segítség, amivel egyik napot a másik után áttengődhessük. Nagyon nehéz helyzetben vagyunk és minden kis megmozdulás érdekünkben végtelen hálát vált ki.

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ: BELEZNAI UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR:
Szombaton este: **Bácskai dinom-dánom.**
Vasárnap délután: **Bácskai dinom-dánom.**
Vasárnap este: **Bácskai dinom dánom.**
Hétfőn délután: **Bácskai dinom dánom.**
Hétfőn este: **Mária főhadnagy.**

Csokonai Színház
Nagypénteken nincs előadás!
Szombaton este
Bácskai dinom-dánom
Nagy romantikus operett bemutatója!

Legjobb tőkebefektetés!
Hajdúszoboszlón,
a ma már világhírű fürdő közelében (Szurmay utca 2. sz.)
eladó 500 □-öltelek
Cim a kiadóban.

Modern kalaptartót, gördülős függönyrudat
Tóth Gyula
vasüzletében vásároljon — Kirándulásra, utazásra összecsukható weekend-széket vegyen

Magyar Általános Hitelbank
debreceni tiókja.
Alapíttatott 1867-ben.
Telefon: 23-70. Alaptőke és alapok cca 70 millió P. Telefon: 23-71.

Debreceni Hajlított Bútorgyár és Fakereskedelmi Rt.
Gyár: Nagyvárad u. 31. T. 12-75.
Tüzifaosztály: Salétrom utca 5. Telefon: 21-56.
Bútor-osztály: Ferenc József út 32. szám Telefon: 23-41
Budapesti lerakat: V. Báthori u. 1. Telefon: 111-700.

Fogkeféjének nincsen párja Hogyha
Tip-Top
a márkája.
Gyártja:
AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK RT. DEBRECEN.

A Magyar Általános Hitelbank érdekeltsége.

• „Katonadolog" című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.

HOGYAN LETT DEBRECEN A „HALÁSZOK VÁROSA"

Közel háromszáz horgász van a víznélküli városban — Jó fogás esetén tíz kiló halat is sikerül fogni — Tokajtól a Hortobágyig terjed a halászó terület

Soha se hittem volna, hogy ilyesmiről is írhatok. Debrecen a halászok városa. Pedig így van, bármennyire hihetetlenül is hangzik.

A kételkedőknek ajánljuk, hogy akár vasárnap, akár bármelyik napon menjenek ki a cserkész csónakázó tóhoz, a Vértessy-féle vizekhez, esetleg a Kati patak távolabbi folydegálásához, netalán a Tócó, vagy Kösüly partjára, mindenütt *találnak horgászokat.* Nem szabad azonban megfeledkezni azokról sem, akik nagyobb távolságtól sem riadnak vissza és esetleg a *tokaji Tisza vizében vetik ki a horgot, esetleg közelebbi területen, a Hortobágy folyóban a csárda mellett.*

Mindenütt van debreceni horgász, uram, én meg a Balaton mellett is találkoztam már szaktársakkal, — mosolyog egy öreg nyugdíjas és nyomban megjegyzi.

— Száz kilométer oda se neki, ha ilyen drága nem lenne a vasút, mert az igen megdrágult . . .

— Nos, beszéljen a debreceni horgászatról, halászatról, hiszen itt víz sem igen van, hát hogyan szánták el magukat erre a sportra . . .

— Az úgy van, kérem, hogy aki víz mellett nőtt fel, az nem tud lemondani a vízről, meg a hairól. A hal nekünk többet jelent, mint teszem azt az alföldi puszták fiának a slambuc, vagy forgatott kása. Nekünk kell a hal, nem tudunk sokáig lemondani róla . . .

— És Debrecenben lehet erről szó?

— De mennyire, kérem, de mennyire. Csak tessék ide hallgatni. A napokban kiváltottam a napi horgászjegyemet. Nem azért mondom, de egy pengő, az egy pengő, ugyebár, Nosza, kiültem a Vértessy-féle vizekhez. Most aztán mi történik, kérem alázattal. *Még délig sem voltam ott, már több mint három kiló halat fogtam,* nem mondom, hogy óriás halat, — emeli fel a bal tenyerét, de ilyen volt a kisebbféle kárász, ponty, de akadt abban hetvenöt dekás is. No, hát nem volt érdemes? Amilyen szerencsém volt, ha el nem kell jönnöm, estig akár tíz kilót fogtam volna . .

— Aztán nincs valami különleges szaga az itteni halaknak?...

— Nem mondom, nem mondom, ez nem folyóvíz, *de most még tiszta a víz,* hűvösebb is van, aztán az ember bele kalkulálja, hogy nem tiszai halat eszik. Egész nyugodtan meg lehet ezt enni, kérem, bár minden nap lehetnék, foghatnék és ehetnék, akkor nem fájna a fejünk a sorban állás miatt . . .

Látom, hogy igen kezdünk elkerülni a tárgytól, elvégre az csak nem lehet, hogy a debreceni halászatot összekössük a sorbanállással:

— Remélem, ott csak nem kell sorban állani a halászati engedélyért?

— Hát azt nem mondom, de vasárnap például, igen, vasárnap, rengetegen voltunk ott, ha jól összeszámolom, *lehettünk csak a Vértessy víznél tizenöten, húszan Ilyen magamfajták, de előkelő motorbiciklin érkező horgászok is akadtak.*

Tizenöt-húsz ember csak debreceni horgász viszonyok között lehet rengeteg, ezért hirtelen megkérdezzük:

— Hányan lehetnek összesen a debreceni horgászok, halászok, nyílt és titkos társaság összesen.

Az öreg úr gondolkozik, nyilvánvaló, hogy nem kevés fejtörést okoz a nem várt kérdés. Látom az arcán, ajkán, hogy erősen számol, bizonyára a neveket is elmondja magában, legalább is a nevesebb horgaszok nevét, majd kimondja a nagy számot.

— Ilyen nyílt horgasz, mint én is teszem azt, *lehetünk kétszázan, de vannak meg ezen kívül legalább százan, tetszik tudni,* ezek már nem olyan kimondott horgászok, de azért eljárnak. Vagy vannak olyanok is bőségesen, akiknek a földjén víz folyás van, ezeket én nem is számítom, mert ezekhez a szám özön lehet . . .

— Hol vannak a legjobb halász, horgász területek?

— *A cserkesz csónakázónál, meg a Vértessy gyárnál. Kérem, olyan halak vetődnek ott fel, mint egy kéthónapos csecsemő* olykor, olykor, különösen hajnalon, korán reggel, csak úgy ficcaznak . .

— Másfelé nem járnak halászni?

— Áh, kérem, se szeri, se száma a halász területnek, hogy úgy mondjam, minden folyó, minden patak még a vízben gazdagabb kataszteri csatornák is jók erre. A Kati folyóban csukát is foghat az ember, egyébként kárász és ponty a legtöbb halunk. Németh Nándor néha engedélyt ad a *hortobágyi hídnál* való horgászatra is. En Tokajig eljártam a jó világban egy kis horgászatra, ment az ember hajnalban vonattal, jött este jó zsákmánnyal, aztán még jól is szórakozott az ember.

— Szórakoztató a horgászat?

Újra végig suhan az arcán a gyermekeknek kijáró félig szánalmas, félig megértő mosoly, amiért ilyen lehetetlen kérdést adok fel.

—Hát már hogy a fenébe ne volna szórakoztató, vagy hasznos is ugyanakkor.

— Mennyi volt eddig például a legnagyobb napi zsákmánya?

Ez a szó és kérdés felette tetszik neki. Ugyanúgy, mintha csak azt kérdezném a vérbeli vadásztól, hogy melyik volt a legszebb vadászesete.

Gondolkozik, morfondírozik, mérlegeli a helyzetet, aztán kimondja:

— Nem is olyan régen volt, hogy *egy ültő helyemben fogtam tíz kiló halat, horoggal uram, horoggal!* . . .

A *horgot* külön meg kell a jelek szerint nyomni ilyen kijelentés esetében, amit én nem akarok megérteni:

— És az sok?

— Ha, ha, hát már hogyne volna, kérem, amikor *van olyan pancser, aki két hét alatt se fog egy halat!* . . .

— Hm, — gondolom magamban, — ez nem valami kitűnő reklám, vagy hírverés kezdő horgászok számára.

— És miért nem fog a szerencsétlen ember egy halat se?

— *Mert érteni kell mindenhez. Sok beszéd, fecsegés, pipázás, mi fene, ez nem tetszik a halnak. Csend, nyugalom, aztán fontos a csaletek, a horog elhelyezése, sőt maga a horog is* . .

— Hát persze a giliszta, az a fontos, — akarom fitogtatni halászó tudományomat, de kárbaveszett fáradság ilyen őshalászt valamire figyelmeztetni, „pláne" felhívni a figyelmét olyan dologra, ami régen túlhaladott álláspont:

— Nem mondom, — mondja foghegyről, — nekem van rendesen gilisztám is, de ennél sokkal, de sokkal jobb a *kenyérbél...*

— Mi, kenyérből? — akad el a lélegzetem, mivel tudom, hogy az öreg úr igen panaszkodik a „blokkos világra" itt, ott.

— Igen, kérem, a kenyérből, mert én inkább azon a napon nem eszem kenyeret, de a halaknak kenyérbelet adok! . . .

Mintha szánalomból, irgalomból, felebaráti szeretetből adná a saját kenyéradagját atyánkfia a jámbor halaknak, akik erre fel bekapják az átkozott horgot és többé még vizet sem látnak . . .

Május 2-án nyilik meg Budapesten a Haditudósító Kiállítás

Május 2-án nyilik meg a Pesti Vigadó valamennyi termében az idei tavasz egyetlen országos kiállítása a Haditudósító Kiállítás. Honvéd haditudósítók rendezik, de nem azért, hogy magukról beszéljenek, hanem hogy a harcoló honvédet, a keleti harctéren küzdő magyar csapatok emberfölötti teljesítményeit mutassák be fény képben, filmen, lemezrevágott helyszini rádióközvetítésekben, harctéri ujságtudósításokban, — helyszínen rajzolt művészi rajzokban és festményekben.

A korszerű háború a maga komor valóságában jelenik meg a szemlélő előtt a kiállításra összegyüjtött dokumentumokban. Aki az izgalmas harctéri filmjeleneteket és fényképeket, az ágyútüzben készült kéziratokat megnézi, a lemezrevágott helyszinni rádió riportokat meghallgatja, az hiteles képet nyer a magyar honvéd téli hadjáratáról.

A Haditudósító Kiállítás voltaképen több egyidejü párhuzamos kiállítás együttese. A leghatalmasabb terem hadifényképeket mutat be. Ötvenezer felvétel közül a legjobbak, legmegkapóbbak kerülnek kiállításra.

A kiállítás legelevenebb része a mozgóképközvetítés. A háború legmegrázóbb jelenetei a maguk sodró realitásával peregnek itt le reggeltől estig a nézők szeme előtt. Olyan filmeket vetítenek, amelyeket máshol nem láthatunk. A filmnek egyrésze orosz zsákmányfilm. A régebbi magyar katonai filmek legszebb ereklyéit is lepergetik, így a múlt világháborúban a Premysl visszafoglalásáról készült eredeti filmriportot és Kormányzó Urunknak közel negyedszázaddal ezelőtt a magyar fővárosba való bevonulását megörökítő filmet.

Önálló tárlatnak is beillenek a kiállítás koronája: a festő s szobrászművész haditudósítók kiállítása.

Hasonlóan nagy érdeklődésre számíthat a tulajdonképpeni haditudósítás műnelytitkainak bemutatása. A harctéri helyszini rádióriportok hanglemezre való vágása, épúgy, mint a haditudósító ujságírók ágyútüzben készült kéziratainak sorsa.

A haditudósító kiállítás gazdag és sokágú anyagával az ország leggrandiózusabb tavaszi látványossága lesz. Látogatottságát bizonyára fokozni fogja a Bélyeggyüjtők külön csemegéje a kiállítás ideje alatt május 2-től május 12-ig ugyanis a kiállítás épületében levő postahivatal külön kiállítási ünnepi postabélyegzőt használ.

Uj könyvek

S. ZACHÁR ILONA: BELLINI

Az életrajz-regény ma egyre divatosabbá váló műfajában a legjobbak közé sorolható S. Zachár Ilonának Belliniről, az olasz opera halhatatlanjáról irott műve.

A „Norma", „Az alvajáró", a „Puritánok" és több, ma is gyakran előadott opera szerzőjének élete kész regény. Catania földjéről ível fel ez az üstökös-élet a nápolyi, milánói, londoni, párizsi diadalokig, hogy aztán a puteaux-i magányban lobbanjon ki . . . Harmincnégy év csak ez az élet, de ezek az évek telve vannak az elhivatottság tüzének lobogásával és a szenvedély izzásával. A testi szépséggel is megáldott Belliniért Itália legszebb hölgyei vetekedtek, de az „igazi" nem viszonozza Bellini szerelmét . . .

S. Zachár Ilona mesterien, a történeti igazságtól sohasem távolodva, de mégis az élet minden jegyével állítja elénk Bellini alakját. Irói készségéről csak az elismerés hangján szólhatunk: finom izléssel válogat a gazdag muzsikus-élet eseményei közt, van érzéke a hatásos részek kiemeléséhez, stílusa színes, kifejező és magyaros. Mindezek együtt pompás olvasmánnyá teszik a kötetet.

Aki S Zachár Ilona Bellini-életrajzát elolvassa, közelebb kerül Bellinihez. S ez a könyv célja is.

HOFFMANN: AZ ÖRDÖG BÁJITALA

Hoffmannak, az 1776-ban született híres német romantikus regény- és novellairónak ez a regénye legkiemelkedőbb művei közül való. A valóság és fantasztikum határai elmosódnak és szédületes módon összekeverednek ebben a művében. Medardusnak, a regény hősének megkísértései szörnyü vívódásai, megbotlásai, kalandjai és végül csodálatos megtérésének története áll a regény központjában. Izgalmas fordulatok jellemzik ezt az érdekes, ötletes, hatalmas iramú regényt, mely a XVIII. század nemesi és polgári világának pártatlan művészi bravurral megirt képe. A regényhez, mely a világirodalom klasszikus alkotásai közé tartozik, Rónay György irt értékes tanulmányt. A könyv a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg.

KATHERINE PINKERTON: ASSZONY A VADONBAN

A mű szerzője egy tüdővész elleni intézet tisztviselőnője volt és férje gyógyultasa miatt orvosi tanácsra vonult el a maga hajszás, zajos világvárosi életéből Kanada ősvadonába. Pénz nélkül önmagukra utalva, szinte a semmiből teremtik meg maguk számára az életlehetőséget, az otthont és fokonként egy egész kis világot. Ezek a küzdelmek, élmények, kalandok vonulnak el a remekül megirt könyv fejezeteiben. A kötet a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg.

Kétezerhétszáz kislakást épit a főváros az idén

Budapest az idén 2700 kislakást épit, hogy a lakásnyomorúságon enyhítsen. A kislakások tervei elkészültek, az épitkezési anyagok is együtt vannak. A kislakások a legkorszerűbb igényeknek is megfelelő formában épülnek meg. Hat lakásonként fürdőszobát és mosókonyhát is épitenek. Egy lakást bebútorozva adnak át, hogy a többi lakó láthassa a praktikus berendezkedést. A mérnökök tervei szerint a kislakások őszre beköltözhető állapotban lesznek.

Használja a hadigondozási bélyegeket.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Epitkezésből föld és törmelék Simonyi-út 38. alatt lerakható

Vendéglősök kocsmarosok husvéti szükségleteiket legolcsóbban Pótor László bornagykereskedőnél szerezhetik be Hatvan-u 35. Tel. 32-71.

D. SZABÓ LAJOS cserepkályha üzlete ALFÖLDI PALOTA

Izléses kivitelü kifogástalan minőségü, sajátkészitésü cserépkályhák és kandallók raktáron.

Üzem: Hajdúszoboszlón.

Női, férfi Ballon kabátot Vágó-tól

AGRIKULTURA Kereskedelmi r.t. Debrecen, Széchenyi-u. 1. TELEFON: 14-03, 16-04. Kirendeltség: BUDAPEST, V., Nádor-u 32. Telefon 323-719 Mezőgazdasági termények vétele és eladása Termelesi (zöld) hitelek folyósitása

Tavaszi, nyári gyermekruhák fehérneműek Neuwirth-nél Kálvintér 3. sz.

A biztosítás [illegible] gazdasági honvédelem. Jégverési károk ellen megvéd a jégbiztositás

Tisza István 82. születésnapja

A debreceni egyetem a húsvéti szünet miatt már a mult héten megtartotta a nagy névadójának járó hivatalos ünnepet, de az ünneplésből jutott rész mára is, Tisza Istvánnak tulajdonképpeni születésnapjára is. A központi egyetem előtt lengő két hatalmas nemzeti szín zászló és a Tisza István szoborra helyezett, élő virágokkal díszített óriási babérkoszorú jelezte a mai napnak ünnep voltát. Nemzeti szín zászló csak a központi egyetem előtt lengett és babérkoszorú csak a Tisza-szobron díszlett, de az ünnepi érzés betöltötte egész Debrecent, legalább is azoknak a lelkét, akik teljes mértékben átlátják az egyetemnek a nagy jelentőségét és akik akár saját tapasztalataikból, akár történeti művekből tudják, hogy a debreceni egyetem a maga létét elsősorban Tisza Istvánnak köszönheti.

A mai nemzedék alig birja elképzelni azt a nem csupán nemes eszközökkel vívott országos versenyt, mely a harmadik, illetőleg negyedik egyetemért folyt a XX. század fordulóján és amelyben Debrecenen kivül a nagyobb vidéki városok, főkép Kassa, Pécs, Pozsony és Szeged vonultatták föl szellemi és anyagi fegyveres erejüket. Hogy ebből az évtizedes nagy harcból Debrecen győztesen került ki, mégpedig négykarú teljes egyetemmel, abban oroszlánrésze volt Tisza Istvánnak, aki ugyan az egyetemi törvény megalkotása idején, 1912-ben, nem viselt miniszteri tárcát, de szavát meghallgatta a képviselőház többsége, az egész kormány s ha arra került volna a sor, maga a király is.

A debreceni egyetem tulajdonkép Tisza István születése napján a maga születése napját ünnepelheti s ebben az ünneplésben méltán vele tarthat Debrecen egész polgársága.

Historicus.

Kodály Zoltán egyházi zenéje

(III.) Kodály Zoltán a keresztyén egyházak egységét, amelynek útjait jóakaratú emberek most oly buzgón keresik, vallásos zenéjében tökéletesen megvalósította. Művészetének egyetemességét bizonyítja, hogy az Isten felé forduló áhítat hangját református és katolikus keretek között egyaránt meg tudta szólaltatni. A **Psalmus**-ban régi prédikátor szövegét, a **Semmit ne bánkódjál**-ban régi magyar református éneket vett alapul s ilyennel indul a **Pünkösdölő** is. Ráeszméltetett bennünket a **150. genfi zsoltár** dallamának szépségeire. És mindezek mellett írt **Tantum ergo**-kat, **Ave Maria**-t és **Éneket Szent Istvánhoz.**

Az **énekelő ifjúság május 8-iki hangversenyének első része** a keretyén egység gyakorlati megvalósulásaképen Kodály két református és katolikus egyházi művét foglalja magában. Hallgassuk alázatos szívvel, áhítatos lélekkel és ezt az elmélyedést még tapssal se zavarjuk meg!

A műsor első részét natalmas kánon zárja le, amelyet Berzsenyinek **A Magyarokhoz** c. versére szerkesztett a jövőbe látó Mester. A forrongó világ, amelyről szól, ott lüktet a karban, s a szabadság utáni vágy a kórust is robbanásig feszíti. A nagy teremben 4 felé osztva, több, mint 600 gyermek alkán, többszólamú hatásának igérkezik.

A debreceni kereskedők álláspontja győzött a kereskedők csúcsszervezetének megalakulása körül

Röviden hírt adtunk arról, hogy a Kereskedők Országos Egyesülete igen viharos jelenetek között tartotta meg alakuló közgyűlését Budapesten. Debrecenből **Schlachta Sándor, Volentik Sándor** és **Benyáts Emil** jelentek meg a közgyűlésen, melynek hangulata és határozata éppen **Schlachta** felszólalása alapján és hatására változott meg a vidéki kereskedők javára.

Mint **Schlachta Sándor** kérdéseinkre elmondotta, előzetesen tárgyalások folytak a Kereskedők Országos Egyesülete előkészítő bizottsága és a Baross Szövetség között az együttműködésről. Létre is jött az egyezség, a Baross kívánságainak helyet adtak annyiban, hogy **a vezetőség felerésze a Barossból kerül ki — tehát akiket Ilovszky delegál —, másik fele a KOE előkészítő bizottságának tagjaiból, akiknek ugyan túlnyomó többsége szintén Baross tag, csak éppen nincsenek megelégedve Ilovszky működésével.**

Az egyezség ellenére — és Ilovszky tudta nélkül — egyesek Budapesten szervezkedtek, hogy a maguk akaratát vigyék keresztül. **Sok olyan egyént hívtak fel a közgyűlésre, akik nem voltak jogosultak a szavazásra.** A vezetőség, amely megkötötte az egyezséget, semmit sem tett a szervezkedés ellen, **hiszen nem tudott róla.** Főleg nem intézkedett, hogy csak igazolt és jogosult tagok mehessenek a közgyűlési terembe. **A szervezkedő pestiek már négy órakor bezárták üzleteiket és öt órára megszállták a közgyűlési termet, úgyhogy mire a határozás gyűlésre a szavazásra jogosultak megjelentek, a szó szoros értelmében kiszorultak.** Mikor aztan az előkészítő bizottság Ilovszkyval bevonult, a teremben szavalókórusban kiáltották:

— **Csak Baross Szövetséget akarunk!**

Ilovszky nagynehezen tudta rávenni a zajongókat, hogy legalább az alapszabályokat hagyják felolvasni, mert anélkül nincs alakulás. Maga **Halla** ny. államtitkár sem tudott rendet tartani.

Természetesen az alapszabályokat nem küldték meg előzetesen és így azzal például a Debreceni Kereskedők Társulata sem foglalkozhatott. Ilovszky arra akarta az elnöklő Hallát rábirni, hogy névszerinti szavazást rendeljen el az alapszabályok elfogadása tekintetében, de nem tudta tervét keresztülvinni s végül **elfogadták az alapszabályokat.**

A tulajdonképpeni botrány az új egyesület ciménél tört ki. Eredetileg ezt a címet akarták adni: **„Baross Kereskedők Országos Egyesülete"**. A Baross tagok nagy ovációval fogadták ezt a címet, de mielőtt az elnök kimondta volna a határozatot, **Schlachtának sikerült az elnöki emelvény mögötti ajtóhoz jutnia és így a terembe lépnie. Szólásra jelentkezett és kifejtette a vidéki kereskedők álláspontját.**

Óvást emelt az ellen, hogy a gyűlésen a budapestiek megjelentek és **számbeli fölényükkel terrorizálják**, a maguk kívánságait erőszakolják rá a többiekre. **Holott a vidékiek több tagot képviselnek, mint amennyien itt vannak, bárha személyesen nem jöhetnek is fel, de képviseltetik magukat.**

Azt kérte, hogy mivel a Baross Szövetség továbbra is működni fog, ezért már az előkészítés során is aggodalmat keltett, hogy ez a csúcsszervezet is, mely kizárólag érdekképviseleti szerv, politikával nem foglalkozik, Baross Egyesület legyen, mert így **könnyen összetévesztik a két szervezetet.** Ebből csak kellemetlenségek származhatnának.

Schlachta tiltakozását a vidéki megbízottak nagy és élénk helyeslésével fogadták. Egymásután szólaltak fel **a győri, pécsi, a felvidéki Grémium, amelynek 11.000 tagja van kötelező társulási alapon, továbbá a szatmári, a nagykárolyi, a békéscsabai, a marosvásárhelyi delegátusok,** akik azonban rendszerint csak annyit mondhattak el, hogy **csatlakoznak a Schlachta által bejelentett tiltakozáshoz,** a többi részét a beszédüknek már a nagy kiabálással belejük fojtották.

Igy aztán kénytelen volt **Halla** ny. államtitkár, elnök a gyülést felfüggeszteni és Ilovszkyval, valamint az előkészítő bizottság tagjaival megbeszélésre vonult vissza. **Miután lemondtak arról, hogy az új szervezet a Baross nevet felvegye, végül megállapodtak abban, hogy a kereskedői csúcsszervezet neve ez lesz: Kereskedők Országos Egyesülete.** Kimondták azonban, hogy a nyomtatványaikon még ezt a megjegyzést fogják használni: **„A Baross Szövetséggel munkaközösségben".**

Az újból megnyitott közgyűlés ezt a címet és megoldást elfogadta és a tisztikar megválasztásakor egyhangúlag társelnökökké választották **Kontsek Lászlót, Nagybákay Antalt,** vitéz dr **Dávid Gézát.**

A megjelent 4—500 pesti taggal szemben így győzött a 20—25 vidéki ellenzék.

Üzenetek a frontról

Kovács Ferenc főhadnagy a 195/95 tábori posta számról megnyugtatja hozzátartozóit Debrecenben, jól van, egészséges. Mindenkit szeretettel üdvözöl és boldog ünnepeket kíván.

Karacs Lajos őrmester a 245/28 tábori posta számról megnyugtató üzenetet küld feleségének és szüleinek Debrecenbe. Nincs semmi baja. Kellemes ünnepeket kíván és sok csókot küld.

Lugosi Miklós honvéd a 245/51 tábori posta számról megnyugtatja szüleit és testvéreit Hajdúdorogon, nincs semmi baja, egészséges. Szerető csókjait és ünnepi kívánságait küldi.

Császi Lajos honvéd a 113/152 tábori posta számról megnyugtatja feleségét és szüleit Hajdúszoboszlón, egészséges. — Kéri, ne aggódjanak érte. Kellemes ünnepeket kíván és sokszor csókolja őket.

Mayer mérnök

Rádió készülékek javítása
villamos gramofonok
csillárok, lámpák, stb.

Batthyányi-u. 5. Telefon 15-79.
Kossuth-u. 13. Telefon 14-81.

Bűnügy tettes nélkül

Nem akadt gazdája a talpszállítmánynak

Nem mindennapi bűnügy utolsó aktusai játszódtak le csütörtökön a debreceni törvényszék Fövenyessy tanácsa, mint uzsorabíróság előtt. A tárgyalás érdekessége ugyanis az volt, hogy nem volt vádlott.

Az ügy előzményei azonban 1941-re nyúlnak vissza. Ekkor történt ugyanis, hogy egy Szabó József nevű állítólagos kereskedő Szatmárnémetiből egy MATEOSz autón **nagyobb mennyiségű crom cipőtalpat szállított Budapestre egy megadott címre.** Az autó meg is érkezett áruval megrakva. A sofőr jelentést tett az áru megérkezéséről, azonban mikor a szállító **Szabó Józsefet keresni kezdték, kiderült, hogy eltünt.** Közben az is kiderült, hogy a cipőtalpakkal egy kis baj van, s a rendőrség keresni kezdte az állítólagos Szabó Józsefet. — Ő azonban eltünt mint a kámfor, úgy hogy kétéves nyomozás sem vezetett eredményre.

Az ügyészség a rakományt természetesen lefoglalta és idővel értékesítette 1024 pengő 30 fillérért és **az összeget bűnjelként kezelte.** A mostani debreceni tárgyaláson aztán dr Sámy László királyi ügyész indítványt tett az uzsorabíróságnak **a pénz elkobzására.** A bíróság az indítványt elfogadta és ítéletében a pénzt elkoboza.

Végeredményben tehát az állítólagos Szabó József jól járt, mert az árut és a pénzt elvesztette ugyan, de ügyes rejtőzködésének eredményeképpen a büntetéstől egyelőre mentve maradt.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Berencsi András gy. munkás Gázgyár u. 6. fiú Béla. Dr. Tatár József klinikai tanársegéd Ferenc J. út 49. lány Anna. Pesti Imre hentes s. Rákóczi u. 10. leány Anikó. Ardai Péter npsz. Barcaság u. 14. sz. leány Éva. Hartl János cukorkagyáros 2-es h. huszár ezr. u. 66. leány Ilona. Szilágyi Mihály szöv. igazgató Baross u. 30. sz. leány Erzsébet. Szabó János I. o. altiszt Diófa u. 17-a. fiú Sándor és István (ikrek). Kunkli János rep.-térj munkás Erdei u. 56. fiú János Rácsai János erdőtelepitő Pac 20. leány Katalin. Loós Gyula tanító Kisfaludi u. 41. leány Margit. Radványi István fuvaros Kishegyesi út 5. leány Katalin. Bodán Ferenc asztalos s. Kanális u. 93. fiú Attila. Szabó Imre kisbirtokos Kádár d. 57. leány Erzsébet. Bori Ernő frógépkereskedő Werbőczy u. 4. fiú Gábor. Szabó István dohánykertész Macs 71—73. Végvári József cipész s. Pandur u. 7. fiú József. Kovács Zsigmond ács s. Téglás, fiú István. Tóth Sándor szakaszvezető, Hunyadi u. 3. leány Erzsébet.

Eljegyzések: Csáki István tímár s. Baross u. 26.—Oláh Róza Széchenyi u. 42. Miszti László szobafestő s. Doberdó u. 38.—Bíró Katalon Budai É. u. 77. sz. Csukás János posta forg. gy. Keleti sor 17.—Fülöp Ilona Bornemissza u. 15.

Házasságok: Nagy Dezső ny. városi tisztv. Csillag u. 79.—Nagy Mária Wesselényi u. 129. Kristóf István gépkocsivezető Domb u. 16.—Pál Irma Olajütő 19. Holb Péter gazdálkodó Mikepércs—Szarvas Mária Ebes 36. Horváth Miklós ref. kántortanító Pavillon laktanya—Bánk Irma M.-pályi út 52. Kiss Mihály gazdálkodó Fáy d. 36.—Józsa Eszter Szoboszlói út 5. Tökés Béla közélelmezési eljáró, Csóka u. 6.—Szánta Juliánna, Poroszlay út 16 Szabó Ernő cipészsegéd, Létai út 66.—Fehér Margit, Vendég u. 74. Csepreghi Károly Máv intéző, Szappanos u. 18—Márton Katalin, Kállósemlyén. Farkas Gyula kereskedősegéd, Irinyi u. 5—Kocsis Irén, Malvin u. 23. sz. Horváth Sándor MÁV mozdonyvezető, Zsibó—Boda Mária, Márton Kálmán u. 34. Daku János dohánykertész, Nagyhegyes 2.—Márton Irén ugyanott. Agárdi Mihály MÁV órabéres, Pavillon laktanya—Dobi Margit, Dobó u. 17. sz. Hegedüs Béla székgyári munkás, Ötmalom u. 1.—Lente Róza, Patai u. 18. Bagdi Károly csizmadiamester—Vértesi Juliánna, Irén u. 38. Csath István MÁV géplakatos, Ruyter u. 52.—Székely Irén, Monostor u. 1. Deli András asztalossegéd, Kálmán u. 37.—Mezei Juliánna, Érmellék 6. Füzesi Lajos sütősegéd, Rakovszky utcai iskola—Bojti Eszter, Doberdó u. 8. Keresztes János cipészsegéd, Csillag u. 55.—Papp Irén, Urrétje u. 19. Balogh Gyula máv. géplakatos, Repülőtér—Urbán Anna, K. Tóth u. 14. Bakos Gyula kömüvessegéd, Méhes u. 5.—Póti Piroska ugyanott 7. sz. Horváth Mihály ácssegéd—Kard u. 15.—Kiss Irén, Galamb u. 6. Tar Lajos szobafestősegéd, Huszárgál u. 27.—B. Nagy Erzsébet, Egyetemi klinika. Tar Lajos kereskedősegéd, Maróthy György u. 38—Bodnár Erzsébet, egyetemi klinika. Hurai Ferenc frógépkereskedő, Kossuth u. 39—Károlyi Irma, Vigkedvü Mihály u. 12. Reé József vállalkozó, Budapest—Toroczkay Ágnes, Vigkedvü Mihály u. 11. Széll László tizedes, Maros u. 6.—Mezei Ilona Luther u. 22 szám.

Halálozások: Domján József rk. 32 éves, Iharosberény. Rajpai Ferenc rk. 33 éves, Székesfehérvár. Frankner István rk. 32 éves, Visz. Amfer István rk. 34 éves, Szegezdő. Kocsis Sándor rk. 27 éves, Fajzs. Hébe Traján gk. 42 éves, Szamoslippó. Szabados József gk. 37 éves, Budapest Gerébb Juliánna ref. 15 éves, Nagyszalonta u. 22. Márton Lajos gk. 70 éves, Ferenc József ut 21. Rácz Ágoston rk. 62 éves, Honti u. 20. Erdős Gyula ref. 20 éves, Borz u. 9. sz. Dóry Sándor gk. 57 éves, Ruyter u 72. Pusztai Lajos rk. 58 éves, Ferenc József út 42. Muri Györgyné ref. 44 éves, Eötvös u. 26. Vigh Tibor ref. 11 hónapos Kishegyesi út 30. Sinka Mária gk. 19 hónapos, Nyírlugos. Nagy Mária ref. 31 éves, Kiss u. 9. sz. Szabó Mihály ref. 26 éves, Csillag u. 96 özv. Vincze Istvánné rk. 86 éves, Létai út 22. Dr Mayer Antal rk. 43 éves, Nagybánya. Hevesi András ref. 85 éves, Szegedi Gergely u. 10. Szász Dániel ref. 6 éves, Kunhalom u. 26. B. Radics János rk. 68 éves, Kiss Áron u. 15. Simon József ref. 59 éves, Kemecse. Nagy Juliánna ref. 15 hónapos, Hajdúböszörmény, Csász István ref. 12 éves, Hajdúszoboszló.

* **Katona dolog c. rendkivül érdekes regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.**

Kellemesen szórakozhat a Gambrinusban

Főzéshez, fürdéshez, fűtéshez

a **debreceni gáz használata igen előnyös, mert magas a hőértéke, veszélytelen, havonként utólag fizetendő.** A fürdőszobában egy csapfordításra forróvíz fillérekért! Tűzhelyek, főzők, készülékek minden kivitelben, jutányos áron. Díjtalan felvilágosítás, költségvetés. Bevezetés a gázkészülékek gazdaságos kezelésébe.

Városi eladási üzlet Batthyány utca 17.

Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata

Telefon: 28-53, 28-74.

Palackozott
FAJBOROK
és pezsgők viszonteladóknak már 5 litertől. Kapható
Deák Jenő
bornagykereskedőnél
Bethlen utca 14.

Férfi gumifix
harisnyák, soknik, nadrágtartók, soknitartók
Nagy választékban
PETRIK KÁROLY
női és férfi divat üzletében
Ferenc József út 25.
Függönyök, függönykelmék olcsó árban.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár
debreceni fiókja
Sürgönycím: Moktár.
Telefon: 20-21.
Debreceni Kozraktár és Kereskedelmi r. t.
DEBRECEN
Központi iroda: Piac-u. 36.
Raktárháza: Híd-u. 16.
Mindenféle terményt legelőnyösebben tárol. — Elraktározott terményekre, borra kedvező feltételek mellett kölcsönöket folyósít.

* **„Halálsugár"** c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

HUSVÉTI ISTENTISZTELETEK

A REF. TEMPLOMOKBAN

Húsvétvasárnapján: Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr Farkas Pál, ágendázik: Magyar Bertalan, u. u. 5 ó. ifj. Kolozsváry Kiss László. Kistemplomban ó. pr. dr Ferenczy Károly, ág. Gáll Mihály, 5 ó. Varga Zsigmond Kistemplomban 11 ó. pr. D. dr Révész Imre, ág. Uray Sándor, különleges Urvacsora osztás. Kossuth-u. templomban 10 ó. pr dr Soós Béla, ág. Baja Mihály, 5 ó. Kiss András. Károlyi G.-téri templomban 9 ó. pr. Kolozsvári Kiss László, ág. Sulyok Kálmán 4 ó. ifj. Kolozsváry Kiss László. Ispotály-templomban 10 ó. pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János 5 ó Molnár Lajos. Árpád-téri templomba. 10 ó. pr. dr Hegyaljai Kiss Géza, ág dr Erdei Mihály, d. u. 3 ó. Kiss András, Homokkerti templomban d. e 10 ó. pr. Kovács József, ág. Bányay Zoltán d. u. 5 ó. Gyulay Sándor. Nyilastelepi templomban d. e. 10 ó. pr. Mezey Béla, ág. Orosz János, d. u. fél 7 ó. Orosz János, Csapókerti templomban d. e. 10 ó. pr. Dancsházy S., ág. Balogh József, d. u. 5 ó. Molnár Lajos, Kerekestelepi templomban d. e. pr. és ág Szilágyi László d. u. 3 ó. Gyulay Sándor. Egyetemi templomban d. e. 11 ó. pr. dr Makkai Sándor, ág. dr Erdős Károly, Auguszta szanatóriumban d. e negyed 10 ó. pr. és ag. Koncz Zoltán. Egyetemi klinikákon pr. és ág Szenes László, ONCsA-telepen (Gyepűsor 40., este 7 ó. pr. és ág. Varga Balázs. Téglaskerti áll. isk. d. e. 10 ó pr és ág Sárközy Lajos. Téglavető gyül. házban d. u. pr. Sulyok Kálmán, ág Erdei Károly, Wolaffka-telepi olvasókörben d. u. 3 ó. pr. és ág Bányay Zoltán. **Tanyai istentiszteletek:** Fancsikán 9 ó. Bánkon 11 ó. Diószeg úton 3 ó. pr. és ág. Udvarhelyi György, Hármashegyen d. e. 10 órakor pr. ér úrv. oszt: László L. Elek, Lukaháza d. u 3 ó pr. és úrv. oszt. László L. Elek. Egyek d. e. 10 órakor pr és úrv. oszt dr Papp Géza, Belsőhat d. u. 2 ó. pr. és úrv. oszt dr Papp Géza. Pac d. e. 11 ó. Mézeshegy d. u. 3 Veker fél 5 pr. és úrv. oszt Molnár Gyula, Pallagon d. e. 9 ó. pr. és ág vitéz Szabó Endre, Szikgát d u 3 ó. pr és ág vitéz Szabó Endre, Peregdülő d. e 9 órakor pr. és ág. Rápolthy Árpád, Ondód I. Kádárdülő d. e. 11 ó. pr. és ág. Rápolthy Árpád, Horthy-kórház d. e 10 ó. pr. és ág Pál Antal. Nagyhegyes d. e. 11 ó. Cuca d. u. fél 3 ó. pr. és ág. Nagy Sándor. Ebes d. e. 10 ó. pr. és ág. Molnár Gyula I.

Húsvéthétfőjén: Nagytemplomban d. e. 10 ó. dr Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 5 ó. ifj. Kolozsváry Kiss László, Kistemplomban d. e. 9 ó. Gáll Mihály, 11 ó. Uray Sándor, d. u. 5 ó. Varga Zsigmond, Kossuth-utcai templomban d. e. 10 ó. D. dr Farkas Ignác, d. u. 5 ó. Kiss András, Károlyi G.-téri templ. d. e. 9 Kiss Antal Jenő, d. u. 4 ó ifj. Kolozsváry Kiss László, Ispotályi templomban d. e. 10 ó. Birinyi János d. u. 5 ó. Molnár Lajos, Árpád-téri templomban d. e. 10 ó. dr Erdei Mihály, d. u. 3 ó. Kiss András, Homokkerti templomban d. e. 10 ó. Kiss István, d. u. Gyulay Sándor, Nyilastelepi templomban d. e. 10 ó. Orosz János, d. u. fél 7 ó. Mezey Béla, Csapókerti templomban d. e. 10 ó. Balogh József d. u. 3 ó. Molnár Lajos, Kerekestelepi templomban d. e. 10 ó. Szilágyi László, d. u. 3 ó. Gyulay Sándor. Egyetem itempl. d. e. 11 ó. pr. Koncz oZltán, ág. Szenes László. Egyetemi klinikák d. e. Szenes László és Koncz Zoltán. Téglaskerti áll. isk. d. e. 10 ó. Sárközy Lajos. Téglavető gyül. ház d. u. 3 ó. Erdei Károly. **Tanyai istentiszteletek.** Haláp d. e. 9 ó. pr. és úrv. oszt: László L. Elek. Állóhegy d. e. 11 ó. László L. Elek. Pipóhegy d. u. 2 ó. pr. és úrv. oszt: László L. Elek. Egyek d. e. 10 ó. Telekháza d. u. 2 ó. pr. és úrv. oszt dr Papp Géza. Hosszúpályi u. d. e. 10 ó. Létai u. d. u. 3 ó. Molnár Gyula pr és úrv. oszt. Szepes I. d e. 10 ó. pr. és ág. vitéz Szabó E. Szovátai út d. u. 3 ó. pr. és ág. vitéz Szabó Endre. Kösélyszeg d. e. 10 ó. pr. és ág. Nagy Sándor, Ondód II. Vedres dülő d. e. 9 ó. pr. és ág. Rápolthy Árpád, Kunpálhalma d. e. 11 ó. pr és ág. Rápolthy Árpád, Pallag d. e. 9 óra Pál Antal. Hagyes d. e. 10 Elep d. u. 2 pr. és ág. Nagy Károly, Szata d. e. fél 10 ó. Nagycsere 11 ó. pr. és ág. Udvarhelyi György, Dombostanya d. u. 2. ó. Pál Antal.

A RÓM. KAT TEMPLOMOKBAN

Húsvét első napján a Szent Annautcai templomban reggel 6, 7, 8.20, 9 órakor. Fél 10 órakor ünnepi szentmisét és szentbeszédet mond dr Bánáss László, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor további csendes misék. — A kertségekben: Auguszta-szanatóriumban Szemes Ferenc, Pallagon Nagy Miklós. A fogházban Mikos József, Mikepércsen dr Szabó János.

Húsvét második napján a Szent Anna utcai templomban az istentiszteleti rend ugyanaz, mint az első napon. A kertségek közül egyedül a városi szegényházban tart dr Szabó János ünnepi misét.

Húsvétvasárnapján a Ferences plébániatemplomban 7, 9 és 11 órakor lesznek a szentmisék. A 7 órai szentmise után ételszentelés. D. u. fél 3-kor játék gyermekeinkkel. Este fél 7 órakor **litánia. Húsvéthétfőn teljes ünnepi rend lesz.** Húsvét kedden reggel 7 és 9 órakor szentmise. A 9 órai Szent Antal-mise D. u. pontosan 5 órakor Szent Ferenc Világi Rendjének havi gyűlése. Fél 7 órakor Szent Antal-újtatosság Szerdán este fél 7 órakor bibliaóra és énekpróba. Szombaton, május 1-én este fél 7 órakor tartjuk az első májusi újtatosságot.

Húsvétvasárnapi és hétfői istentiszteletek a domonkosoknál. Húsvét vasárnapján negyed 8 órakor ételszentelés, mindkét napon 7 órakor szentmise, 9 órakor nagymise szentbeszéddel, fél 12 órakor csendes szentmise. Midkét napon délután 6 órakor szentbeszéd és litániával szentségi áldás.

A GÖR. KAT. TEMPLOMBAN

Húsvét I. napján d. e. 9 órakor és 10 órakor ünnepi isten isztelet, 11 órakor úrvacsoraosztás, este 6 órakor istentisztelet.

Húsvét II. napján d. e. 10 órakor istentisztelet 11 órakor úrvacsoraosztás, este 6 órakor istentisztelet.

A lelkész szolgálatot mindegyik alkalommal dr Pap László végzi.

AZ UNITÁRIUS TEMLOMBAN

Húsvét elsőnapján ápr. 25-én d. e. 10 órakor tartandó istentiszteleten prédikál és úrvacsorát oszt Ferenc József lelkész.

AZ EVANG. TEMPLOMBAN

Húsvét vasárnapi: d. e. 8 órakor diákmise d. e. 9 órakor katonamise, d. e. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, nagymise után pászkaszentelés, d e háromnegyed 12-kor csendes szentmise, d. u. 4 órakor nagy vecsernye.

Húsvét hétfőn és kedden vasárnapi miserend.

Metylalkohol mérgezés gyanujával a belklinikára szállítottak egy debreceni hentesmestert

Titokzatos mérgezési ügyben indított nyomozást a debreceni rendőrség

Enyedy Lajos hentesmester, Szent Anna-utca 41. szám alatti lakos barátjával együtt bement a vágóhídról jövet egyik vendéglőbe és kikértek fejenként egy deci pálinkát. Lehajtották az italt és fizetve továbbmentek... Alig haladtak néhány percig az utcán, **barátja erős szédülést és émelygést érzett, rosszul lett... Rossszulléte azonban később elmult. Ekkor azonban már Enyedy Lajos is érezte a rosszulétet, amely nála sokkal hevesebb formában, görcsökben nyilvánult meg és egyszerre csak megtántorodott, néhány lépést még tett, majd elvesztette eszméletét.**

Értesítették a mentőket, akik Enyedy Lajost kiszállították a belgyógyászati klinikára. **Itt az első vizsgálat alapján metylalkohol-mérgezés tüneteit vélték felismerni és erről jelentést tettek a rendőrségnek.**

A rendőrség a rejtélyes mérgezési ügyben megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy valóban metylalkoholt ittak-e Enyedy és barátja. A korcsmában lefoglalták a pálinkát, amelyből ittak és vegyvizsgálat alá vetik, hogy nem-e került tévedésből a pálinkába metylalkohol.

„Anyukám, ez a nyuszi műrostos!"

Színes riport a húsvéti vásárról, melyen ostyából készült nyuszi, gipszbárány, pléhlojás és olcsó kölnivíz fogy a legjobban

A tavasz fényszekerén, a virágbontó április illatos széluszályával az idén is közeledik húsvét ünnepe. A kirakatok ízléses díszítése már hetek óta jelzi az ünnep érkezését. A kereskedők a rendelkezésükre álló húsvéti cikkekből igyekeznek olyan mennyiséget piacra dobni, amely a mai háborús időkben is kielégíti a vásárló közönség igényét.

Csillogó szemű gyermekszemek tekintetében fürdik a kirakatok ezer látványossága, a pirosszalagos nyuszik, a tarkabarka és piros tojások, báránykák...

Amit ma ajándékba kapnak a focsoló gyermekek

A cukorkaüzlet forgalmas képet mutat. A polcok roskadásig telve a sok áruval, húsvéti színben ragyog az egész helyiség. Katonás rendben sorakoznak a különféle színű staniolpapírba csomagolt nyuszik, pelyhes csibék, tojások.

A tojások 50 fillértől 6 pengőig kerülnek eladásra — üresen. Cukorkákkal megtöltve néhány pengővel drágább. Nagyon szép iparművészi munkák vannak közöttük. A nyuszi egy pengőtől 15 pengőig különböző anyagból és kivitelben került a piacra.

— A gyárak lehetőséghez képest háborús anyagokból készült dolgokat szállítottak — mondják az üzletben. — Szépek, mutatósak, kedvesek ezek, de bizony a gyermek nem örül annyira neki, mint a régi csokoládés készítményeknek.

Ezt magunk tapasztaltuk. Csaba csillogó szemmel vette kézbe a mutatós színekben ragyogó nyulat, hosszan gyönyörködött benne. Aztán szokása szerint a lényegre akart térni, hámozni kezdte a szinpompás fedőréteget. A következő percben megdöbbenve mutatta fel parányi kezében a színes papírok alól kisárgáló ostyarétegeket:

— „Anyukám, ez a nyuszi műrostos!" — mondotta az ötéves gyerek.

— Csokoládé-készítmények egyáltalán nincsenek? — érdeklődünk.

— Már tavaly sem voltak... A gyárak ostyából készült dolgokat szállítottak. A tojásokat azonban kívánatra ízes, jóminőségű cukorral megtöltjük.

Fogy a szines, szagos locsolóvíz

Nagy a forgalom az illatszertárban is, ahol ízléses, érdekes üvegek, óraalakú locsolók kerülnek forgalomba a húsvét másodnapi locsolásra. Gyerekek vásárolják erősen ezeket a locsolókat. Már 80 fillértől lehet kapni üveges locsolóvizet. Az óraalakú fémlocsoló, mely két ujj közé véve nyomásra permetezi a locsolóvizet, egy pengő 50 fillér és külön kell megtöltetni. A rózsavíz egészen olcsó, de jobb kölnikben sincsen hiány.

— Ezek a figurális üvegek — mondja az illatszerész — nagy keresletnek örvendenek. Az ifjúság mindig szerette a szép, díszes kivitelű locsolókat. Most is van belőlük bőven... Repülőgép, tank, ágyúalakú, de vannak békésebb kinézésűek is: papagáj, kutya, macska, egér formájúak...

1943 húsvétja a gazdasá os beosztás jegyében

Általánában azért mindenre rányomja bélyegét az idők komolysága. Az élet elevenen, lüktetően folyik a maga medrében. Az ifjúság éppúgy elmegy locsolni, a gyermekek megkapják a maguk piros tojását, nyuszit-ját, legfeljebb az csokoládé helyett ostyából készült. De az idei húsvét a gazdaságos beosztás jegyében folyik le. Érzik ez a háztartásokon, a húsvéti vásáron, mindenütt...

Történelmi idők szele suhog. Az élet megy tovább a maga útján, de okosabban, tudatosabban, kiszámítottabban élünk, örülünk, ünneplünk.

És ez így van jól, így mélto napjainkhoz.

Illatszer NOVÁK MÁRTA Csapó utca 88.

Magyar hősök

Haláltmegvető hősiességének és eleven vállalkozókészségének adta tanújelét a Don-menti harcok során **Erdélyi Ferenc** tizedes, egyik gyalogkötelékünk rajparancsnoka.

1942. december 13-án önként jelentkezett abban a rohamvállalkozásban való részvételre, amelynek célja az úgynevezett Embrio-erdőben kiépített ellenséges kiserődök megsemmisítése volt. Erdélyi tizedes az említett rohamcsapathoz beosztott robbantójárőrt vezettte. Az egész vállalkozás során kitűnt haláltmegvető bátorságával. Mitsem törődve az ellenség heves tüzelésével, egymás után rohanta meg az ellenséges támaszpontokat és több erödöt a levegőbe röpített. Feladata végrehajtása közben lábán megsebesült, de járóret sántítva is tovább vezette. Több ízben attól sem riadt vissza, hogy robbantó-kötegeit az ellenséges kiserődök lőrésén kilövő szovjet géppuskák mellé helyezze el. Ezzel a módszerrel megtámadott mindegyik kiserőd megsemmisült azok legénységével és fegyverzetével együtt. Kiváló vitéz és bátor magatartásának eredménye 9 nagy és 8 kiserőd felrobbantása volt.

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozási bélyegek használatával.

Vendéglősök! Korcsmárosok!
Aki finom, tisztazamatu bort akart, keresse fel:
Kállai Károly
bornagykereskedését
RÁKOSI JENŐ-UTCA 3.

Keresztény középosztaly lapjai:
REGGELI MAGYARORSZÁG
PEST
Este MAGYARORSZÁG
Hétfői MAGYARORSZÁG

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és gyomorbetegeknél legkiválóbb háziszer a
Hollandi gyomorcsepp
Kapható: **Mihalovits Jenő**
gyógyszertárában Debrecen

Szőnyeg, függöny,
paplan, bútorhuzat
Erdélyi Szőnyegház
Ferenc József ut 34

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass !

Gyógyszertarak éjjeli szolgálata április 17-én reggel 8 órától, április 24-én reggel 8 óráig : „Nap" Piac u. 1. telefon 27-73 „Arany egyszarvu" Kossuth u. 8. telefon: 24-96. — „II. Rákóczi" Miklós u. 55. telefon : 23-43. sz. — „Sztankay" Szent Anna u. 64., telefon: 25-58.

— **Református istentiszteletek nagypénteken.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Károly, délután 5 órakor ifj. Kolozsváry Kiss László Kistemplomban 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor D. dr Révész Imre, 5 órakor Varga Zsigmond. Kossuth-utcai templomban 10 órakor Baja Mihály, 5 órakor Lukács László. Károlyi Gáspár-téri templomban 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 4 órakor ifj. Kolozsváry Kiss László. Ispotályi templomban 10 órakor Birinyi János, 5 órakor Molnár Lajos. Árpád-téri templomban 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, 3 órakor Kiss András. Homokkerti templomban 10 órakor Kovács József, 5 órakor Gyulay Sándor. Nyilastelepi templomban 10 órakor Mezey Béla, ½7 órakor dr Juhász László. Csapókerti templomban 10 órakor Balogh József, 3 órakor Molnár Lajos. Kerekestelepi templomban 10 órakor Szilágyi László, 3 órakor Gyulay Sándor. Egyetemi templomban 11 órakor Szenes László. Auguszta-szanatóriumban ¼10 órakor Koncz Zoltán. Egyetemi klinikákon Szenes László és Koncz Zoltán. Téglaskerti állami iskolában 10 órakor Sárközy Lajos. Téglavetői gyülekezeti házban 3 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telepi Olvasókörben 3 órakor Bányay Zoltán. Kistemplomban este ½7 órakor postások, rendőrök, vasutasok és villamosvasutasok részére prédikál és úrvacsorát oszt D. dr Révész Imre és Uray Sándor. Fanyai istentiszteletek : Egyeken 10, Belsőohaton 2 órakor dr Papp Géza. Pallagon 9 órakor vitéz Szabó Endre, Ebesen 10 órakor Molnár Gyula I. ONCsA-telepen (Gyepü-sor 40) 5 órakor Varga Balázs.

— **Nagypénteki és nagyszombati istentiszteletek a Szent Anna-utcai róm. kat. templomban.** Nagypénteken fél 10 órakor csonka mise és passió, melyen az Egyetértés és a Szent László Dalegylet énekel. Délután 4 órakor keresztúti ájtatosság, 5 órakor Jeremiás siralmai, 6 órakor szentolvasó és utána szentségkitétel a szent sírnál. — Nagyszombaton reggel 6 órakor szentségkitétel a szent sírnál, 7 órakor tűz- és vízszentelés, fél 9 órakor ünnepélyes nagymise, este 6 órakor feltámadási szertartás és körmenet. — Húsvétvasárnap reggel félóránként ételszentelés.

— **Szent István Ferences plébánia templomban** nagypénteken délelőtt 9 órakor csonka mise, utána a szent sír ünnepélyes megnyitása szentbeszéddel. Este fél 7 órakor Jeremiás siralmai és megemlékezés Jézus haláláról. Nagyszombaton a tűzszenteléssel veszi kezdetét a szertartás, amely pontosan 7 órakor lesz. A szentmisét fél 9 órakor mutatjuk be, amely alatt már lehet a szentáldozáshoz járulni. Délután 6 órakor és nem fél 7 órakor lesz a feltámadási körmenet.

— **Nagypénteki és nagyszombati istentiszteletek a domonkosoknál.** Nagypénteken, ma délelőtt 9 órakor szertartások, csonka mise és szentségkitétel. Délután fél 6 órakor papi zsolozsma Jeremiás siralmaival, utána kb. negyed 7 órakor szentbeszéd és szentségbetétel. Nagyszombaton délelőtt 7 órakor szentségkitétel, 8 órakor tűz-, húsvéti gyertya- és keresztvízszentelés, alleluja-mise. Délután 5 órakor, valamint húsvét reggelén negyed 8 órakor ételszentelés. Délután 6 órakor feltámadási körmenet.

— **A csapókerti róm. kat. templomban** nagypénteken a szertartások 8 órakor kezdődnek, 9 órakor csonka mise, délután 5 órakor szentbeszéd, keresztúti ájtatosság.

— **A gör. kat. templomban** nagypénteken délelőtt 8 órakor királyi imaórák, délután 4 órakor nagy vecsernye, Jézus sírbatétele, szentbeszéd.

— **Az evangélikus templomban** nagypénteken délelőtt 9 és 10 órakor ünnepi istentisztelet, 11 órakor úrvacsoraosztás, este 6 órakor passióolvasás.

— **A Szent László Dalegylet a húsvétvasárnapi** ½10-es ünnepi nagymisén Mittmann Pál G-moll miséjét adja elő zenekarkísérettel. Gradualéra : Orlando di Lasso : „Húsvét van" motettáját a női kar énekli. Offertoriumra Harmath A.: „Terra tremuit" c. egyházi művet a vegyeskar adja elő. Karnagy : Kollwentz Rezső tanár. Orgonán kísér : Dr Mustó Sándor. A Szent László Dalegylet tagjait kéri az elnökség, hogy ma délután fél 7 órakor a piarista gimnázium díszermében a zenekarral együtt tartandó próbára megjelenni szivesked-jenek.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA nagypéntek ünnepe miatt húsvétvasárnap reggel jelenik meg.**

— **Eskavő.** Vásáry Erzsébet, Vásáry József földbirtokos, v. felsőházi tag leánya és vitéz dr Hadházy Levente m. kir. orvosszázados, néhai dr Hadházy Zsigmond v. főispán, közjegyző fia április 24-én délután felhat órakor tartják esküvőjüket a Nagytemplomban.

— **A MANSz birtokos asszonycsoportja ma délután szeretetcsomagokat oszt ki a sebesült katonák között** délután háromórai kezdettel. Előbb a főgimnáziumban, ezt követőleg a Kollégiumban lesz kiosztás.

— **A japánok Sanghájban 6000 ellenséges állampolgárt internáltak.** Az internálás Sangháj egész körzetére kiterjedt.

— **Spellman newyorki érsek** szerdán repülőgépen Jeruzsálembe érkezett és onnan folytatja útját India és Kína felé.

— **Másodszor is elsülyedt a Thetis.** A brit hírszolgálat közli, hogy a Thunderbolt nevű tengeralattjáró elveszettnek tekinthető. A Thunderbolt azonos az 1939 júniusában szerencsétlenül járt és októberben kiemelt Thetisszel.

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozási bélyegek használatával.

NAGYPÉNTEK

A nép, amely hozsánnát kiáltott,
Ma elvakultan már törvényt ült felette.
Pilátus mossa kezeit reszketve
S ott áll előtte szótlanul a vádlott.

Elvitték, hogy beteljen a törvény.
Arcul ütötték... fehér ruhája tépett...
A kereszt alatt roskadozva lépett...
Nem indult szív Mária fájó könnyén.

Megadón a keresztfához lépve.
Elszenvedte értünk a legkinzóbb halált.
Alatta a tömeg vadul kiabált,
Amíg cseppenként hullt alá a vére.

Elsötétült a fényes napvilág.
Mindennek véget lett... már elvégeztetett...
És ott áll hallgatva, vádlón a kereszt,
Amelyen megölték az Isten fiát.

SZABÓ MÁRIA.

Nyitva lesznek az üzletek nagyszombat délutánján

Tegnap illetéktelenül a Baross Szövetség nevében, de az elnökség megkerülésével és tudta nélkül hírlapi közleményt adtak le az üzletek szombat délutáni zárvatartásáról. Már többször előfordult, hogy egyes kereskedők önhatalmúlag és jogtalanul nyilatkoztak az összesség nev ben, ami több zavart és sok félreértést okozott. A több oldalról jött felhívás és a közönség helyes tájékoztatása végett közlöm, hogy a Baross Szövetség a Kereskedelmi Miniszter Úr és a Polgármester Úr által hozott határozatok alapján áll az üzletek zárvatartását illetően is.

A Polgármester Úr az összes kereskedők kérésére, a munkavállalók meghallgatása után legutóbb március hó 12-én úgy rendelkezett, hogy március 16-tól november 14-ig az élelmiszerárusító üzletek reggel hét órától este hét óráig, egyéb üzletek pedig este hat óráig tarthatnak nyitva. A déli záróra ideje fél 2—fél 4-ig. Erről a határozatról a Polgármester Úr értesítette az érdekképviseleteket és a város közönségét is. *Rendelettel van szabályozva a vasárnapoknak és a pirosbetűs ünnepeknek is a zárva tartása. Nagypéntekre vonatkozólag a debreceni kereskedői érdekképviseletek egyhangúan úgy határoztak, hogy minden üzlet egész napon át zárva lesz.*

Tudvalevő dolog, hogy húsvét ünnepén is mindkét nap zárva lesznek az üzletek. Epen ezért a fogyasztó közönség körében, de kereskedői és hivatalos körökben is megütközést keltett a tegnapi jogosulatlan közlemény, melyet a Baross Szövetség tudta nélkül közöltek le. *A hármas ünnep alatt ugyanis feltétlen szükség van egy egész napra,* hogy a fogyasztó közönség szükségleteit beszerezhesse. De a Polgármester Úrnak fentemlített rendelkezése, mely az összes kereskedők és alkalmazottak megegyezése folytán jött létre kötelező minden kereskedőre nézve és kénye kedve szerint senki sem nyithatja, vagy zárhatja üzletét. Tehát alkalmazkodjunk a kibocsájtott szabályrendelethez és miután eddig semmi intézkedés a szombat délutáni zárva tartásra vonatkozólag nem történt és a fenthivatkozott tegnapi közleményt semmi sem indokolja, *sőt ellenkezőleg a Nagyszombat délután való nyitvatartás kereskedői, de főleg fogyasztói szempontból elengedhetetlenül szükséges és mert az* illetékes hatóságoknak is az a véleménye, a fogyasztónak a hármas ünnep között szükségleteit be kell szerezze, *az üzletek nagyszombat délutánján nyitva lesznek.* Ez a Baross Szövetség hivatalos álláspontja és ezt közli tagjaival és a fogyasztó közönséggel.

Vitéz dr. Dávid Géza,
a Baross Szövetség elnöke.

— **Az Ipartestület értesíti a tagokat,** hogy a nyílt árusítási üzletek hétköznapi zárórájára vonatkozó polgármesteri véghatározat rendelkezése szerint nagypénteken a nyílt árusítási üzleteket déli tizenkét óráig lehet nyitvatartani. Az iparosok is tehát nyílt árusítási üzleteiket, ha ki is nyitnak, déli tizenkét órakor zárniok kell. Mivel azonban nincs akadálya annak, hogy az iparosok nagypénteken teljes munkaszünetet tartsanak, az általános törekvésnek megfelelően az Ipartestület elnöksége is felkéri az iparosokat, hogy a nagypénteket egésznapi zárvatartással ünnepeljék meg, illetve tartsanak munkaszünetet.

— **Agyonverte doronggal 71 éves anyósát,** özv. Németh Jánosnét Vasasszonyfalván Németh Kálmánné és ő maga jelentette be, hogy hirtelen meghalt az anyósa. A nyomozás megállapította, hogy kegyetlenül bánt anyósával és szűk, hideg padlásfeljáróban tartotta egész télen. A lelketlen asszonyt letartóztatták.

— **Visszahívhatja a munkaadó alkalmazottját a szabadságáról.** Igen érdekes perben hozott ítéletet a budapesti törvényszék. Az egyik bank szabadságon levő tisztviselőjét katonai behívások miatt visszahívta. A tisztviselő távolmaradt, amiért azonnali hatállyal elbocsátották. A törvényszék a keresetet elutasította. A munkaadónak ugyanis az alkalmazott törvényes szabadságideje alatt is joga van a saját megállapítása szerint elégséges okból munkaszolgálatot kívánni.

Fényvédő arckrémek. Novák Márta Csapó utca 88.

— **Ellopták munkahelyén az asztalon hagyott karórát** Szalóki Eszter gyári alkalmazott, Balaton-utca 65. szám alatti lakostól.

— **Lelopták a kézikocsiról a gumikereket.** Stern Lajos, Károly Ferenc József-út 30. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kétkerekű kézikocsijáról lelopta a gumikereket 100 pengő értékben.

— **A brit hírszolgálat amerikai jelentése szerint** a Truman-bizottság közölte, hogy a legutóbbi évben mintegy 12 millió tonna volt a szövetségesek hajótérvesztesége.

— **Antal István propagandaügyi miniszter rádióelőadása.** Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter „Magyar húsvét" címmel szombaton április 24-én 19 óra 45 perckor Budapest I. hullámhosszán rádióelőadást tart. Szól a magyar sorsról, a magyar kötelességekről, a magyar áldozatvállalásról és a magyar reményekről.

— **Gyász a Blattner-családban.** A Debrecenből Franciaországba került neves festőművésznek, Blattner Gézának neje, szül. Sulyok Helén rövid szenvedés után Valenvayban elhunyt. Halálával mély gyászba borította a Sulyok és Blattner családot.

— **Az elsötétítés Horvátországban.** Zágrábból jelentik : Az újonnan kiadott elsötétítési rendelet értelmében az ország területén este 9 órától reggel fél 6-ig tart az elsötétítés.

— **Besurranó tolvaj ellopta a köpenyét és más ruhaneműit** 150 pengő értékben Sipos Piroska ápolónő tanfolyamhallgató, Széchenyi-utca 42. szám alatti lakostól.

— **Az udvaron letett kosárból ellopták a retikült.** Kun Pálné, fuvaros neje, Sarkantyu-utca 4 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az udvaron néhány percre letett kosarából ellopta retiküljét 10 pengővel és három személyre szóló élelmiszerjegyekkel.

Napolaj. Novák Márta Csapó utca 88.

* **Értesítjük** a m. tisztelt közönséget, hogy virágüzleteinket nagypénteken 12 óráig, nagyszombaton este 6 óráig, a két ünnepnapon pedig déli 12 óráig tartjuk nyitva. Debreceni virágkereskedők.

* **Dr Naményi Gyuláné** Szentendrey Olga gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában május elsején tanfolyamkezdés. (Batthyány I.) Főigazgatói engedely 6475. Vidékieknek vasútkedvezmény. Államvizsga. Helyesírásoktatás.

* **Műtermem** az ünnepek alatt nyitva lesz. Szipál udvari fényképészmester, Piac 44. Telefon : 17-73.

* **A Katolikus Otthon** újonnan megjavított tekepályáját húsvétvasárnap nyitja meg. A játék csak este 9 óráig folyhat az elsötétítés miatt.

* **Esküvő.** Mai Zsuzsánna és ifj. Pehő Sándor József m. kir. rep. őrmester szombaton este ½7 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

* **Cserebogárirtás kötelező de hasznos is !** Jól szárított állapotban cserebogarat mázsánként 35 pengős árban minden mennyiségben átveszünk. Átvétel június elsejétől. Penészes árut nem használhatunk. Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Debrecen, Hunyadi-utca 13.

CÉGTULAJDONOSOK :
SESZTINA-NAGYBÁKAY JENŐ ÉS NAGYBÁKAY ANTAL
ALAPITVA 1819. ÉVBEN
SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
Debrecen, Ferenc József-út 23.
Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasárucikkek nagy raktára.
Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

Bőrkesztyük **Retikül**
különlegességek, kötött kabátok és női fehérnemüek csakis
Tóthfalussynál
Piac-u. 40. Piac-u. 16.

Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Bank
debreceni fiókja
Ferenc József-u. 10.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával!

Magyar Bank és kereskedelmi részvénytársaság
debreceni fiókja.
Alap és tartaléktőke:
23.500.000 pengő
Foglalkozik a banküzlet mindenágával

Gyomoregeseknél, hurutos bántalmaknál bevált a
CSOKONAI ÁSVÁNYVÍZ
Kérje mindenütt!

Telefon: 26-69
számon kérésére jelentkezem.
Húsvéti ajándéknak
remek uridivat különlegességek
KISS
uridivatüzlet és úriszabóság
FERENC JÓZSEF-UT 16.
(Alföldi palota.)

Debreceni Első Takarékpénztár
Alakult: 1846.
Telefon: 31-02, 31-03.
Foglalkozik a banküzlet minden ágával
Érdekközösségben a
Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesülettel
Fiókok:
BERETTYÓÚJFALUBAN
Telefon: 10. sz.
HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN
Telefon: 5. szám.
SZEGHALOMBAN
Telefon: 4. szám.
ÉRMIHÁLYFALVÁN

Belvárosi takarékpenztár
R. T. BUDAPEST
debreceni fiókja
Foglalkozik a banküzlet mindenágával
Allami kereskedelmi hitelakció
Telefon 19-42, 28-40.

Eső kellene

A talajvíz olyan mélyre vonult, hogy egyes kutakban már nincs is víz.

Úgylátszik, hogy megfordult az idők járása és az esős, nedves árvizes esztendőkre száraz esztendők következnek. Nagyon sok kárt okozott az ország mezőgazdaságának a sok árvíz és kérték az emberek, hogy száradjanak már fel a földek, vonuljon le a talajvíz, mely házakat döntött össze, pincéket ezrével árasztotta el itt a debreceni földeken is, ahol pedig nem volt olyan súlyos a víz pusztítása, mint más vidéken.

A talajvíz levonult, kiszáradtak a földek és ott szántottak már a tavasszal, ahol két évig ekét sem láttak. Az időjárás kedvező volt a tavaszi munkák megindulására, szépen indult fejlődésnek a vetés szerte a határban. Haragoszölden borította a földeket a búza, de bizony kellene már az eső nagyon. Elmaradtak a tavaszi esők és ha az „aranyat érő" májusi esők nem jönnek, sokkal nagyobb veszélyt jelent a szárazság, mint jelentett az árvizes esztendő. Egyik öreg gazda mondotta: A szárazság mindenkit sujt, senkinek se lesz termése örülhet, ha vetni valója cseperedik, az árvíz csak a lapályokon okoz kárt, más helyeken vigan aratnak, de a konok száraz idő egyformán árt mindenkinek.

A debreceni telepek nagyrésze mélyebb fekvésű földeken épült és bizony sokat szenvedett a víztől az elmult években, most nincs már víz, nincs kacsaúsztató a kipusztult gyümölcsfák körül, a kutakból kézzel lehetett tavaly meríteni a vizet és most sok kútban már egy vedernyi vizet sem találni.

A hirtelen beköszöntött száraz meleg kellemesen érint mindenkit, csak a mezőgazda tekint aggodalmasan a felhőtlen égre, ő tudja jól, hogy a kellemes idő még nem megfelelő a termelés szempontjából. Olyan időjárásra van szükség, hogy böven fizessen a gabona, legyen gyümölcs sok a fákon.

Reméljük, hogy az áldást hozó májusi esők eloszlatják az aggodalmakat és nem inséges száraz esztendő gyötri majd e föld sokat szenvedő népét.

GYÁSZROVAT

Özv. Kiss Józsefné Török Eszter, ny. postafőellenőr özvegye, 80. évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz református szertartással a köztemető díszravatalozójából. Lakás: Kandia-u. 5. Takács temetkezés.

Muri Györgyné Nagy Rozália 43 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termében ref. szertartása szerint. Lakás: Eötvös-u. 26. Dankó temetkezés.

Özv. Vince Istvánné Gillich Ágnes 86 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik forrón szeretett feleségem, édesanyánk elhunytával bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. Faragó Péter és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett férjem és édesapánknak a temetésén megnyilvánult részvétért, ravatalára küldött koszorúkért rokonainknak, az elsőfokú közigazgatási hatóság tisztviselőkarának és jóismerőseinknek ezúton mondunk köszönetet. Özv. Dóry Sándorné és gyermekei.

— **Nagypénteki és nagyszombati istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Nagypénteken reggel 8 órakor királyi imaórák, délután 4 órakor nagy vecsernye szentbeszéddel, körmenettel, sírbatétellel, szentségimádással. Nagyszombaton reggel 8 órakor nagymise vecsernyével. Egész nap szentségimádás. Délután 7 órakor feltámadási szertartás körmenettel.

— **A külügyminiszterium az Olaszországba utazni szándékozó magyar állampolgárok figyelmét újból felhívja arra,** hogy csakis az engedélyezett határállomáson léphetnek Olaszországba, miért is kérelmük benyujtása előtt jól gondolják meg, milyen útvonalon kívánnak utazni. Megjegyezzük, hogy két belépő határállomásra is kérelmezhető az utazás, amit a vizumkérelemhez való hozzájárulás esetén engedélyeznek is. Ebben az esetben azonban eggyel több vizumkérő ívet kell beadni.

— **Az ifj. Horthy István-telep, vagyis régi nevén a Téglavetői Ifjúsági Egyesület vendégszereplése a Wolaffka-telepen.** Igen kedves műsoros est színhelye volt a Wolaffka-telepi Református Olvasókör. A Wolaffka-telepi ifjúság nemrégiben történt látogatását viszonozta az ifj. Horthy István-telepi ifjúság. Czékó Anna üdvözlő szavakkal nyitotta meg a műsoros estet és hazaszeretetre hívta fel a gyülekezei házat zsúfolásig megtöltő közönséget. A megnyitó után ugyancsak Czékó Anna leánykörvezető szavalt. Majd egy kétfelvonásos színdarabot adtak elő az ifjúság tagjai. Czékó Anna, Tóth Imre, Madai Erzsébet, Molnár István kitűnő alakítást nyujtottak. Czékó Anna új slágereket dalolt, Kocsis Anna magyar nótákat énekelt igen szépen. Konferált Madai Péter. Majd következett egy háromfelvonásos színdarab, melyben igen ügyesen és tehetségesen játszottak Cselei Margit, Czékó Anna, Kozma Kató, Kocsis Anna, Madai Erzsébet, Varga Rózsi, Dóka István, Tóth Imre, Nagy Imre, Molnár István. A tartalmas műsor szorgalmas előkészületről tanuskodott és nagy sikert aratott. A vendégek fogadásánál az olvasókör ifjúsági elnöke, Andirkó Sándor működött közre teljes buzgalommal. Madai Péter énekszámokkal szerepelt, utána egyfelvonásos színdarabot adtak elő Cselei Margit, Dóka István, Madai Erzsébet, Nagy Imre. Befejezésül a Himnuszt énekelték el az összes szereplők Molnár István tangóharmonika kíséretével. A nagysikerű előadás rendezésében Czékó Anna leányköri elnök és Tóth Imre ifjúsági elnök működtek közre.

— **A statusquo ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje** f. hó 23-tol 30-ig: Péntek este a Deák Ferenc-utcában fel 8, a Kápolnási-utcában háromnegyed 8, szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási-utcában (ifjúsági) 10, a Deák Ferenc-utcában 11, délután mindkét templomban 5, este fél 9. Peszáh VII. vasárnap este a Deák Ferenc-utcában fél 8, a Kápolnási-utcában háromnegyed 8 hétfő reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási-utcában (ifjúsági) 10, a Deák Ferenc-utcában 11, délután mindkét templomban 5 Peszáh VIII. hétfőn este a Deák Ferenc utcában 8, a Kápolnási-utcában 8.10, kedd reggel mindkét templomban fél 7, délelőtt a Kápolnási-utcában (ifjúsági) 10 a Deák Ferenc-utcában 11, délután mindkét templomban 5, este fél 9. — Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este 8.10 órakor. Beszéd: szombat délelőtt, vasárnap este és kedd délelőtt a Deák Ferenc-utcában. — **Rabbiság.**

Használja a hadigondozási bélyegeket.

Húsvétra ajándékot
Takácsné ékszerboltjában vegyen
Svájci órák, külföldi ólom kristályok, ezüstneműek nagy választékban Piac-utca 56.

Tavasz remekei
Lord uridivatnál.

— **A brit katonák Teheránban agyonlőttek öt iránit,** akik a brit távbeszélővezetékhez közeledtek. A teheráni rádió szerda esti közlése szerint az eset miatt Irán lakossága körében nagy nyugtalanság támadt. Az iráni brit haderők parancsnoka kiadta, hogy valamennyi katonai övezetben az angolok vegyék át a vezetést. Ezt a lépést azzal indokolják, hogy az iráni hatóságok nem tettek megfelelő intézkedéseket az utóbbi időben elkövetett merényletekkel szemben.

— **Kérjük a Mester-uicai egyházrész leányköre jelenlegi és volt tagjait,** hogy a leánykörnek megalakulása óta hűséges, elhunyt tagjának, Nagy Mariskának temetésén (pénteken délután 3 órakor a köztemetőben) megjelenni szíveskedjenek.

— **Százesztendős cigány él Kaposvárott. A neve** Bogdán Marci, **igen hosszúéletű családból származik. Az anyja 101 évet ért meg. Bogdán Marcinak hosszú élete folyamán hét felesége és harmincöt gyermeke** volt. Szerinte hosszú életét jó természetének és annak köszönheti, hogy egész életében keveset dolgozott. Mindig szerette a bort és még ma is napjainak nagyrészét pipázással tölti.

SPORT

Nagy fejlődésnek indul a női sport

A jövőben leányközépiskolások is kiadhatók sportegyesületek részére.

Az Országos Sport Központ az elmult napokban Budapesten háromnapos értekezletet tartott a kerületi megbizottak részvételével. Az értekezleten több nagyfontosságú kérdés került megvitatásra. A debreceni kerületet vitéz **Hadházy Dezső** egyetemi testnevelési tanár, kerületi megbizott képviselte.

Az értekezletet vitéz **Tárczai Felicides Román** nyitotta meg, de résztvett a tárgyalásokon **Arató Géza** az OSK helyettes vezetője is. Az értekezletről csütörtökön hazaérkezett vitéz **Hadházy Dezső** kerületi megbizottat felkerestük és megkértük, hogy vázolja röviden az értekezleten történt nagyobb jelentőségü határozatokat.

— Az értekezleten tájékoztatták a kerületi megbizottakat az időközben beállott elvi jelentőségü változásokról — mondotta vitéz Hadházy Dezső. — Ezek közül különösen nagyjelentőségü **a középiskolások kiadatására vonatkozó határozat. A jövőben a leányközépiskolások is kiadhatók sportegyesületek részére.** A fiúkat pedig, hacsak tanulási akadályok nem állanak fenn, kötelesek kiadni a sportegyesületeknek.

— Az értekezleten egyébként minden kerületi megbizott beszámolt a kerületében történtekről s különböző javaslatokat terjesztettek elő. Én azt javasoltam, hogy a kerületeket a mai nehéz utazási viszonyok miatt **osszák be körzetekre s a körzetek élére állitsanak külön körzeti vezetőt.** A javaslatot el is fogadták. Igy a **debreceni kerület például egy debreceni és egy gyulai körzetre oszlik.** A debreceni körzethez a kassai körzettől átvettük Nyiregyházát és Nyirbátort, mert a kassai körzetvezető, ezt utazási nehézségek miatt egyáltalán nem tudja látogatni.

— **Debrecenben egyébként nagy fejlődésnek fog indulni a női sport.** Ennek propagálására május 30-án nagy női bemutatót rendezünk a Stadionban. A műsoron ritmikus tornagyakorlatok, atletikai számok, kézilabda mérkőzések és kosárlabda mérkőzések szerepelnek. A bemutatón budapesti versenyzők és csapatok is résztvesznek.

— A kerületi megbizottak hatásköre egyébként a jövőben kiterjed, mert nem véleményező szerv, hanem irányító szerv lesz. Ez volt egyik legfontosabb eredménye az értekezletnek — fejezte be nyilatkozatát vitéz Hadházy Dezső.

Debrecen ünnepi sportprogramján vasárnap amatőrbajnoki mérkőzések, hétfőn pedig DVSC—Nagyváradi AC barátságos mérkőzés szerepel. Vasárnap a Diószegi úti sporttelepen kerül lejátszásra a DVSC I—Bihari Turul bajnoki mérkőzés és ugyanezen a napon játszik a D. Villany gyár a DEAC csapatával. Hétfőn 4 órakor lesz a DVSC—Nagyváradi AC mérkőzés. Előtte a Hadsereg Kupa döntőjének visszavágó mérkőzését játszák le.

A D. Villanygyár jól sikerült edzést tartott. A csapat javuló formát mutat, mérsékeltebb teljesítményt csak átmeneti gyenge ségnek minősítik. A D. Villanygyár intézője felhivja a játékosok figyelmét, hogy pénteken délután 5 órára edzésen valamennyien jelenjenek meg.

Palotás István kerületi edző, a D. Húsos játékosokkal foglalkozott tegnap délután. Kiadós, s alapos edzést végzett és több nagyszerű tehetséget talált a Húsos játékosok között, kik nagy balszerencsével szerepeltek az utóbbi időben, de tudásuk alapján jóval előbbre lehetnének a bajnoki táblázaton.

Jól sikerült a válogatott labdarugókeret mérkőzése. Ujpest csapatát 7:0 arányban győzték le a Svájc ellen készülő válogatott-jelöltek, a gólok közül Sárvári négyet, Bodola hármat lőtt. — A nagyváradi Sárvári, Bodola, Tóth III. balszárny olyan formát mutatott, melynek alapján hétfőn nem mindennapi csatárjátékot láthat a debreceni közönség a DVSC—NAC mérkőzésen.

Kristóf és Déri marad meg egyedül a Törekvés támadósorában a vasárnapi mérkőzésen, — mint szélsők. A Törekvés vezetősége a teljes belső támadósort kicseréli.

Kolozsvárott játszik a debreceni leventekerület válogatottja pünkösdkor.

A kereskedelmi megyék a leventebajnokságban **Balmazujvárosi LE ellen 1:1 arányban döntetlenül végződött mérkőzését,** — mert a balmazujvárosi Zilah állitólag már társadalmi egyesületbe is le volt igazolva.

Az NB I-ben vasárnap teljes forduló lesz. A Gamma—Ferencváros, Ujpest—Kolozsvár, Kispest—Elektromos, Vasas—Haladás, Sal. BTC—Törekvés, DIMÁVAG—Csepel, Nagyvárad—Szolnok, Ujvidék—Szeged mérkőzések lesznek.

A DVSC pihen vasárnap, mert ellenfele, a Nagyváradi Törekvés visszalépett a bajnokságból. B. Törekvés —MSE, Székelyföldi MÁV—CSAK, K. MÁV—Nagybánya és K. Bástya—MPMTE mérkőzéseket játszanak a vasárnapi fordulóban a Mátyás-csoportban.

Beérkeztek az óvások a Ferencváros—Mosgyőr mérkőzés ellen. A Ferencvároson kivül a kiesőjelöltek közül a Szeged és Elektromos óvott.

Szabó Mihály, a DVSC II. tehetséges játékosa, meghalt. A rokonszenves fiatal játékos Békéscsabáról került négy évvel ezelőtt Debrecenbe, nagytechnikájú gyors futballista volt, a DVSC utánpótlás egyik legjobb tagja. Két hete még játszott a Maros-

Ünnepét
kellemesebbé teszi, ha italszükségletét
br. Waldbottól
veszi új és ó borok, pálinkák és likőrök dús választékban
Hatvan-u. 1. sz. Püspöki-palota.

vásárhelyen a Székelyföldi MÁV ellen mérkőzésen, a DVSC I-ben, bár már akkor betegeskedett. A fiatal játékos epefolyást kapott, mely megfertőzte vérét és ez okozta halálát. Szabó Mihályt csütörtökön délután temették el és temetésén a DVSC vezetősége és a játékosok teljes számban résztvettek.

Az Egyetértés FC játékosai: Keresztes, Pataki, Magyar, Győrösi, Széll, Kádár, Kondor, Hegedüs, Vincze, Páskuly, Nagy I. és II., Vécsi, Ruthner vasárnap reggel 5 órakor a nagyállomáson jelenjenek meg.

A Villanygyár labdarugó játékosai ma délután 5 órára teljes számban jelenjenek meg edzésen, az egyetemi sporttelepen, mert edzés után a helyszínen szakosztályi ülés lesz. Vezetőség.

A főiskolások tornászbajnokságát május 2-án Budapesten rendezi a MEFSOK. Erre a versenyre fővárosba megy a DEAC Hajdú, Vermes, Hiripi, Cseke, Tolvaj összetételü csapata, mely előreláthatólag a siker reményével veheti fel a küzdelmet a többiekkel szemben. Az egyéni versenyben különösen Hajdú Gyula, a többszörös magyar válogatott és a tavalyi bajnok Vermes László szereplését koronázhatja majd a siker.

Magyarország 1943 évi országos ifjúsági férfi és női csapatbajnoki küzdelmeit a MOTESZ május másodikán rendezi, előreláthatólag a Sportcsarnokban. A tavaly is szép sikert elért debreceni ifjúsági tornászaink újból elindulnak ezen a versenyen és Debrecen színeit a DEAC és a DTE csapatai képviselik.

A levente labdarugóbajnokságban a helyzet a vasárnapi forduló után a következőképpen alakult:

1. Debreceni LE	5	19: 7	9
2. H-böszörm. gimn.	4	17: 3	8
3. Felsőipariskola	5	24: 8	8
4. Piarista gimn.	4	13: 6	8
5. Kereskedelmi	5	12: 9	6
6. Nyilastelepi LE	5	10:10	5
7. Balmazujv. LE	5	8: 9	5
8. Hajdúnánási LE	5	11:17	4
9. Ref. gimnázium	5	11:17	3
10. Hajdúdorogi LE	5	10:16	2
11. H-szoboszlói LE	5	6:16	—
12. Debr. MÁV LE	5	3:26	—

A legközelebbi bajnoki forduló mérkőzései május 2-án kerülnek lebonyolításra.

A DMTE összes játékosai ma délután 4 órára a DTE pályán jelenjenek meg. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

HIRDETMÉNY

A köntösgáti északi és déli, valamint a fűzfacsőszházi legelőn a legeltetési idény 1943 május hó 1-én, szombaton kezdődik és október hó 31-ig tart. A hajtócédulák kiadása és a legelőbér egyidejű befizetése ellenében a városi számvevőségen (városháza I. em. 11. számú szoba) folyó hó 27-én és 28-án történik. E napokon minden jelentkező részére csak egy darab fejőstehénre adható ki hajtócédula éspedig folyó hó 27-én, kedden s az északi és a fűzfacsőszházi legelőre az északira **darabonként** 35 pengő, a fűzfacsőszházira darabonként 44 pengő legeltetési díj, 28-án, szerdán a köntösgáti déli legelőre darabonként 50 pengő legeltetési díj befizetése ellenében. A legelőbérben a pásztorbér és kútbér is benne foglaltatik. Amennyiben e két napon a megállapított tehénlétszám a legelőkön be nem telnék, április hó 29-től kezdődőleg ugyanazon tulajdonos második esetleg harmadik tehenére is válthat hajtócédulát. Hajtócédulát azonban csak az kap, aki igazolni tudja, hogy anyaállata után a 15 kg. abrakmennyiséget a gazdasági ügyosztálynál beszolgáltatta. Bármilyen rövid ideig is legel valamely tehén a csordajáráson, tulajdonosa legelőbér visszatérésétt semmi körülmények között nem igényelhet.

A köntösgáti északi és fűzfacsőszházi csordalegelő területe egyúttal katonai gyakorlótér céljaira is szolgál, ezért egyrészt a legelő kevesebb legelhető füvet fog szolgáltatni, másrészt a csordának alkalmazkodnia kell a területen gyakorlatozó katonai alakulatok térszükségletéhez és így a legeltetésnél bizonyos korlátozással kell számolni. Felhívom a teheneiket ezen legelőre hajtandó tulajdonosok figyelmét erre a körülményre azzal, hogy sem ezen hátrányokért, sem pedig a katonai gyakorlatok tartásából előálló károkért a város szavatosságot nem vállal. Nem vállal szavatosságot a csordás illetőleg bojtárjának vétkes magatartásából keletkező károkért sem, végül a legelő minőségéért és fertőző mentességéért sem.

Polgármester.

—o—

A Hortobágy-pusztán néhány esetben lépfenés megbetegedés történt, de csak azoknál a birkáknál, melyeket nem oltottak be a betegség ellen. Szarvasmarhánál és lovaknál nem történt megbetegedés. Az állatállomány még tűrhető kondicióban van, de ha két héten belüli kiadós esőzés nem éri a pusztát, a legnagyobb veszélynek néz elébe a pusztán legelésző sokezer jószág. A fű kiszárad még a nyár előtt és az éhező jószágokat haza kell majd hajtani, vagy igénybe venni az erdei legeltetést, amire tavaszidőben emberemlékezet óta nem volt még példa.

A PRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u 3 — T 28-72 487. 6. 3

KOSZTOLÁNCZY Imre magánnyomozó irodája Lorántffy u. 19. 1295 4. 30.

HÁZASSÁG

HÖLGYEK, urak, házasságot országosan, s diszkréten, eredményesen létrehozok, Kincses István irodája, Nagyvárad. (válaszbélyeg). 612

ALKALMAZÁST nyer férfi

OKLEVELES kertészt keres azonnali belépésre a hajdúdorogi népfőiskola. 1239

JÓCSALÁDBÓL való kereskedő tanulót műszaki üzletbe felvesz, Mayer mérnök, Kossuth u. 13. 1298

ELSŐRANGU villanyszerelőt alkalmaz Mayer mérnök, Bathyány u. 5. 1299

BORBÉLYSEGÉD kisegítőnek azonnal felvétetik. Pétermann, Homok u. 74. sz. 652

KIFUTÓT 15 évest, jó családból felveszek, fűszerüzlet. Csapó u. 73. 641

FÜTŐT cséplésre, javításra felveszek, Arany János u. 37. 637

KOCSIS, számolni tudó felvétetik. Teleki u. 100. 621

JÉG megrendelés 11-47. alatt. Egy kifutó biciklivel és jeges kocsisok felvétetnek. Erzsébet u. 55. alatt. 600

ALKALMAZÁST keres férfi

VÁLLALOK kertek ásását, veteményezését kerítések, fáskamarák renoválását, kapuk elejének havi takarítását. Levélhívásra házhoz megyek. Címem Meszena u. 9. Bordán. 588

ALKALMAZÁST nyer nő

HÖLGYFODRÁSZ segéd kisasszonyt, fodrász segédet, magas fizetéssel felveszek, Nagy Baltazár u. 14. 1308

SZOPTATÓS dadát keresek, aki naponta 2—3-szor bejárnap 4 hónapos kislányomat megszoptatni. Csap u. 39. 658

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

ÖTVEN pengő fizetéssel, koszttal, megbízható ügyes bejárónőt azonnalra felveszek (esetleg délelőttre). Harsányi, Kút u 1. lépcsőfeljárat. 1292

KÖZÉPKORÚ nő takarításért lakást, fizetést kosztot kap, minden házimunka elvégzéséért. Cím a kiadóban. 666

MEGBIZHATÓ szobalányt, hosszú bizonyítvánnyal, május 1-re felveszek. Piac u. 68. sz. II emelet 3. 657

MINDENES bejáónő felvétetik, Szent Anna s Nap u. sarok, cukrászda. 647

TAKARITÓNŐT délelőtti órákra felfogadok, Deák Ferenc u 10. üveg folyosónál. 625

ÖTVEN pengő fizetéssel megbizható, ügyes bejárónőt azonnalra felveszek (esetleg délelőttre,) Harsányi, Kút u. 1, lépcsőfeljárat. 1292

AJÁNLAT

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann, Vendég u 7 kisállomásnál. 1792 1. 3

KÉSZITTESSE öltönyeit garantált műrostmentes szövetekből. Fekete szabómesternél. — Csapó 90. 1542 4. 24.

CIÁNOZ vizsgál, zsíriktelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztosítottuk „Favorit"ban. Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja 1560 5. 5.

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

TÖRÖTT gramofon lemezért 220-at fizetek. Villanykörte csere 30 fillér. Biró. Hunyadi u. 22 739 7. 3.

CIÁNOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások fele lössséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

SZÖRME bundákat javítok, alakitok, festek. Veszek, eladok. Kőváry szücsmester, püspöki palota. I. 31. 593

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztít. Weisz kelmefestő Arany János u 29. 1900 vv.

KERESLET

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz Hangya tollgyüjtő telepe. József kir herceg u. 71. sz 471

AKÁCFÁT 250 hosszút, oszlopoknak valót, húsz darabot veszek — József kir. herceg u. 7. 660

ÉLELMISZER, ITAL

KIVÁLÓ minőségü zamatos, tisztánkezelt uradalmi fajborok kaphatók, termelői borkimérésben, 2.50 pengőtől. Csapó u. 90. 533

SAVANYUKÁPOSZTA finom, házilag készített, kisebb nagyobb tételben, kilónként 32 fillérért kapható Rákóczi u. 20. 523

HUSVÉTRA finom házi szilva, barack, megy, ribizli lekvárok, ringló befőtt, töltött paprika kapható, Kinizsi u. 39. 651

KEKS ropogós, szögletes, síma és dióbél kapható. Csapó u 17. sz. Herskovits-cég. 633

BOR 2.40-től, családisör 2 pengő, fűszerárúk a legolcsóbban kaphatók, Nagy Kálmán fűszer üzletében (csapókanyar) 642

BOR, vámospércsi, jó minőségü kapható, Csokonai u. 13. 632

HAJDUBAGOSI bor, 25 literen felüli tételekben eladó. Bethlen u. 17. 627

BOR, édeskés, sajáttermésü, liteernként is eladó. Attila-tér 4. sz. 623

NAGY borvásár a „Megaba"'. Kitűnő „szürkebarát" ismét kapható. Csapó u. 39. telefon: 19-77. 1327

ÉDESKÉS kitünő zamatú szentannapusztai borok kaphatók. Szent Anna u. 36. 602

BOR 200 liter eladó, 25 literes tételekben is. Rothermere u. 38. harmadik ajtó. 609

RÁDIÓ

RÁDIÓ javitás évtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél, Csapó u 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban. Brilliné. 441 6. 30

ELADÓ egy fél háló, jó száraz, Csillag u. 6 sz., második ajtó. 630

UJ recamié eladó. Jókai u. 6. Reich. 1328

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések. Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javit. Kerekes, Hatvan u. 4. (főpostával szemben). 598 6. 30

SEGÉDMOTORT, kerékpárt, porszivót, gramofont, lemezeket veszek, cserélek, kölcsönzök, Soltész, Kálvin tér 2. 1172 7, 18

KÉTSZÁZÖTVEN köbcentis Zündapp motorkerékpár eladó. Jánosi u. 81. 1318

EGY Szaksz segédmotor prima gumikkal eladó. Kálvin-tér 5. 645

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

ELADOM, vagy kiadom Derecske főterén levő prima fűszer és italárú üzletemet, nagy raktárral, más vállalkozás miatt. Cím a főkiadóban. 617

FÜSZER üzlet berendezéssel azonnal kiadó, üzletbér 35 pengő havi, kevés árú átveendő. Kinizsi u. 81. sz. 532

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

SZOBA, konyha, előszobát elcserélném hasonlóval. Rákóczi u. 7. házfel ügyelőnél. 938. 4. 30

ELCSERÉLNÉM belvárosban levő 2 szoba, s konyhás lakásom május elsejére egy szoba, s konyhás lakásom május elsejére 1 szoba, konyhás lakásért, szintén belvárosban. Cím a kiadóban. 508

LAKÁST KERES

MAGÁNOS idös, nyugdíjas keres egy tiszta üres szobát albérletbe is Értesítést a kiadóba „Idös" jelige alatt kér. 555

BUTOROZOTT SZOBA

KÖZPONTBAN bútorozott szobát házaspárnak kiadó. Leveleket a kiadóba „Központ" jeligére kérem. 663

SZÉP tiszta bútorozott szoba kiadó Simonffy u. 43. sz. harmadik lakás 656

ELVESZETT

FÉNYKÉP albumomat elvesztettem. Megtaláló ja jutalom ellenében adja le Kishegyesi út 71. Jenei Róza. 604

KÉREM azon becsületes megtalálót, aki 17—18. között elveszett fekete akta táskámat és zöld kalapomat G. J. monogrammal megtalálta, illő jutalom ellenében adja le Tóth főpincérnél, a Gambrinusba 27-én, — 28-án. 619

SZERDÁN, 21-én 42,969 k. sz. számú, Mihályi Károly névre szóló kenyérjegy, vagy a mesterutcai üzletben, vagy a postán elveszett. Szerencsés megtaláló jutalomban részesül. Bundi u. 15. 620

VEGYES

FÜRÉSZPOR olcsón kapható. Heredovszky kádár, Pesti u. 11. 633

MEGDÖBBENTŐEN találó lelkifényképet kaphat személyesen —, vagy levélileg. Élettanácsok díjtalan. Grafológus fogad Hatvan u. 24. keresztépület. 628

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

EGY sötétkék női kosztüm, vékony alakra eladó. Kigyó u. 16 2 ajtó. 655

ALIGHASZNÁLT 37. számú sötétkék bőrtalpu cipő eladó. Pereces u. 24. 4 ajtó. 646

EGY sportöltöny, egy esőköpeny, egy alighasznált öltöny eladó. Miklós u. 36. hátulsó lakás. 665

TISZTA gyapjú, két öltöny, felöltő 90 bőségü eladó, Hatvan u. 13. 648

RENDELÉSRE készült 37-es női új félcipő eladó. Rákóczi u. 32. sz., 2 ajtó. 643

TELJESEN új sötétszürke férfi öltöny eladó. — Csapó u. 30. 1322

BOCSKAI-kabát mellény eladó. Csillag u. 54. 624

INGÓSÁG VÉTEL

HASZNÁLT boroshordót veszek. Irásbeli ajánlatot Trócsányi Endre, Bánffy u. 6. kérek. 640

GYERMEKKOCSI

ALIGHASZNÁLT világos színü gyermekkocsi eladó. Budai Ézsaiás u. 30. sz. 597

INGÓSÁG ELADÁS

FOGORVOSI berendezés, villany fúrógép olajnyomású szék stb. eladó Major Péterfia 26. 1010

BETEGTOLÓKOCSIK

Minden kényelmet biztosító gumi kerekü betegtolókocsik, minden formában kaphatók Ingóságközvetitőben ref. pöki bérpalota. 1220 7. 16.

SELYEM pehely szép bab paplan, párnával, s gyermek fiókos faágy, s gyermekszék, ócska üsthász eladó. Sinay Miklós u. 29. szám. 662

JÓKAI regények, ötven kötet, teljes sorozat dísz kötésben eladó. József kir. herceg u. 7. 660

KÉZIKOCSI jókarban levő, WC berendezések, fali kagylók eladók. Garay u. 15. 1323

ELADÓ Vulkán modern sparhelt, Andrássy út 24. sz. 638

EBÉDLŐBUTOR, asztalok, üzlet részére, pult szekrények, hencserek s plüs diványterítő, női, vagy férfi szalon részére állótükör, spanyolfal, füszerüzlet részére egy stelázsi, lisztesládák, s porcellán service, ágyneműhagyatékból eladók. Deák Ferenc u. 10. 626

GAZD. TERMÉNY

FÜGEFA többéves, gyökeres, még a régi von kapható, Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 194

VETŐMAG burgonya, (Ella) 10 zsákkal eladó. Miklós u. 36. 1332

GÖMB-BUXUSOK félméteresek eladók. Domokos u. 22. 573

GAZD. ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u 41 sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27

ELADÓ HÁZ

BALATON u. 70. számú ház 1100 négyszögöles kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 14. sz. fatelep

WESSELÉNYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknél. Iparkamara 1495 vv.

CSALÁDI ház, Nagyváradon, Csengeri u. 14. eladó. Érdeklődni lehet Debrecenben, 23-32. számú telefonon. 636

LÉTAI út 49 számú ház ezerhétszáz négyszögöl szőlővel és gyümölcsössel együtt eladó. Értekezhetni ugyanott. 1195

ELADÓ szép sarokház. Huszárgál u. 65. Értekezni Szent Anna u. 47. 1331

ELADÓ HÁZHELY

HOMOKKERTBEN Rigó u. 101 alatti telek eladó. 1316

KÖZMŰVES villatelek a Dóczy József utcában eladó. Érdeklődni lehet a 23-32. telefonszámon. 635

FÖLDBÉRLET

NYOLCVANKÉT hold föld kiadó. Értekezni lehet: Baltazár Dezső u. 20. sz 1329

ELADÓ FÖLD

PENYIGE mellett 117 hold föld eladó, vagy bérbeadó. Pécsi és Pap ügyvédek, iparkamara. 1495 vv

KÁLMÁN István, Bellegelő u. 217 szám, 14. hold föld eladó. 5 holdanként is. 615

ELADÓ Nagycserén 2 hold búzatermő föld. Értekezni: Nagycsere 1 sz Szima Jánosnál. 611

ELADÓ ÁLLATOK

MANGALICA tenyészkan, Jóna-féle, törzskönyvezett, 2 éves, eladó esetleg árpáért, vagy tengeriért elcserélhető. Cim a kiadóhivatal pénztárába kérjük leadni. 1189 vv.

SZÁZ darab erdélyi kisbárány van eladó. — Eötvös u. 94. alatt Darabonként is eladó. 664

KIS és nagy, angora és belga nyulak eladók. Homok u. 90. 650

ÖTVEN darab törzskönyvezett angoranyul, nyulházzal együtt eladó. Ferenc József út 89. 1324

EGY nyolchetes kis kecske eladó. Nyil u. 85. 1326

ELADÓ egy bőtejü kisfias tehén, Homokkert, Hegyi Mihályné u. 48. 614

ELADÓ 41 darab Express hízlalásra vagy tenyésztésre valódi yirkschiri malacok. Keresztesi u. 12 Habináné. 608

ELADÓ 4 darab benyiló ablak 110x125-ös, Csillag u. 64. 1194

NÖVENDÉK BIKA kettő darab, magyar tarka, törzskönyvezett, 16 hónapos, jó tenyészkondicióban eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 58. Megtekinthető Macs 53. sz. Németh Gábornál 559

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY